

ARADI KÖZLÖNY

Működési A

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőből 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitászor 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A politika eseményei.

— Eredeti bécsi levelünk. —

Bécs, Julius 7.

(L. L.) Hogy az idén csak az őszszel ülészekhetnek a delegációk, abból Bécsben nem csinálnak nagy dolgot. A közös költségvetések sima és gyors elfogadását már eleve biztosnak tartják, mert a külügy-miniszterium, hadügyi kormány, közös pénzügyminiszterium, valamint a megszállt területek költségvetései teljesen a múlt évi kereten belül mozognak, sőt ez utóbbiak új szaporodást mutatnak fel a saját fenntartó erejükből.

Csak egy aggálya van Kálnokynak: vajjon az újdonsült magyar „katholikus párt” azt a kis csinyt, melyet a főrendiházi delegátusok választásakor követett el, nem azért tette és fozszirozta-e, hogy mint párt, a delegációkban bujjék ki a tojásból a mindjárt egy kellemetlen tapintatlansággal szerepeljen. Zichy Nándor grófot mostani állandó tulingereltsége mellett nagyon is képesnek tartják egy kirohanásra a római kuria érdekében és ennek a fanatikus Pollux-nak a Castor-a, Széchen Antal gróf, aligha fogja őt vizsartartani. Hiszen ismerjük ennek a különös államférfiúnak ismételt bizalmas utazásait Rómába, valamint azt a szinte excessziv magatartást, melyet a főrendiházban az egyházpolitikai javaslatokkal szemben elfoglalt. A nemes gróffal már jól laktak és nemcsak a külügyi hivatalban, hanem az udvarnál is igen szívesen látnák, ha az öreg ur végre visszavonulna a nyilvános szinterről.

Ami a Cziráky-kérdést illeti, ha azt a magyar delegációban egyáltalán szóba hoznák, vagy éppen affaire-t akarnának belőle csinálni, úgy az nagyon könnyen megoldható lesz. Mint tudva van, szeméretetik a grófnak, hogy a főrendiházban tündetőleg a kormány ellen szavazott, holott a külügyi hivatal politikája, hol Cziráky gróf mint osztályfőnök van alkalmazva, szilárd támaszát a két állam kormányával való bizalommal teljes egyetértésben leli. A gróf azzal védekezik, hogy itt egy egészen kivételes lelkiismereti kérdésről van szó, melyben nemcsak saját meggyőződése, hanem nemzetiségének évszázados hagyományai, sőt egy eskü által is kötve van, melyet atyja kezébe tett le. Ha a delegáció többsége ezt a nyilatkozatát nem tartaná kielégítőnek, akkor gróf Cziráky Béla elég tisztességes ember arra, hogy visszalépjön.

Krieghammer Odönnel, az új hadügy-miniszterrel, könnyen és gyorsan meg fognak barátkozni a delegátusok: ő igen takarékos, pénzügyekben pontos és ezenfelül inkább hajlik a hadsereg szervezet intenzív, mint expanszív fejlesztése felé.

Casimir-Perier, a francia köztársaság új elnökének fellépése itt a képzelhető legjótékonyabb benyomást keltette fel. A kamarához intézett üzenetéből, valamint a válaszból, melyet a nunciushoz, mint a diplomáciai testület doyen-jének, szép és a legfinomabb tapintat által kitűnő üdvözlő beszédére adott, felvilágosodott szellem, méltóságteljes öntudat, államférfiúi okosság és higgadtság beszél. Bizalom-

mal számítanak rá, hogy benne a világ-béke fenntartásának megbízható istápolóját nyerték, főleg, miután feladatát lényegesen megkönnyíti az a rokonszenves hangulat, melyet a német császár lovagias ténye, a kémkedés miatt Glatz-ban fogva tartott francia tisztiek szabadon bocsátása a francia nép szívében keltett.

A fiatal szerb király Konstantinápolyból nem csak nagy tiszteletet és kellemes személyes emlékeket hoz haza, hanem reális vívmányokat is. Abdul Hamid szultán azt a határozott ígéretet tette neki, hogy a török területen letelepedett szerbeknek az egyház és iskolaügy terén ugyanazokat a kedvezményeket adja, melyeket birodalma többi közvetlen alattvalóinak. Pedig Szerbia többé a legcsekélyebb souverain viszonyban sem áll Törökországgal. Amde Abdul Hamid okos politikus, aki a szabad Balkán-államokat is magához akarja fűzni előzékenysége által, — a legjobb eszköz jövő forradalmak kikerülésére.

Klement metropolita visszahelyezése méltóságába bizonynyal dicséretre méltó, okos ténye volt Ferdinánd bolgár fejedelmének. A metropolita még a pánszláv ellenzék egy részét is a fejedelem lábához viszi majd. A mérsékelt ellenzékiek rögtön siettek, amint sikerült Ferdinándnak leráznia magáról Bismarckját, Stambulot, hódolatukat és hűségüket a Koburg-dinasztiának bemutatni. Ugy látszik, tartós lesz ez a kedvező fordulat.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Csendes völgybe...

E csendes völgybe eljövök,
Es innen gondolok reád.
Lelkemnek gondolatja ám
Szívemnek enyhülést nem ad.

Susogva hajlik a bokor,
Es hall'ni vélem bus dalod.
Az onyhe szél a lombokon
Vajjon nem a te sóhajod?

Erdélyi Mór.

A nehéz téma.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Személyek: Miczike, felsőbb leány, Jenő jogász.

Miczike: (parányi íróasztal előtt ül, előtte papír, az íróasztalon szerte könyvek és apró osecsebecsék. Fejét karján nyugtatja, míg szeméibe lassan-lassan könnyek szivárognak.)

Ju istenem hát hogy is kezdjek én egy téma megfajtásához, mikor homályos ideám sinos az egészről. Idealismus — realismus. Tesék közülök válogatni. De mikor én egyikre sem

vagyok kíváncsi, mikor nekem semmi közöm egyikhez se! De így kell nekünk! Míg a drága jó kisasszony tanított, nem kizozta szegény fejünket holmi magas témákkal. Itt van ni! Alig hogy a tanár ur vette át az órát már is témát kell fejtegetnünk, hogy a modern kulturális viszonyokhoz képest mélyebb jeleit adjuk tudományos kiképeztségünknek... Brr! egy ilyen tanár ur, ki a mai kor kulturájának magaslatán áll!

Jenő: (halkan kopog s csendesen ajtó nyitva bekukucskál): Szabad?

Miczike: Jaj édes Jenő be jó, hogy jött, talán maga ki tud engem segíteni nagy bajomból.

Jenő: Oh szóljon, beszéljen, mondja mit tegyek. Lehozzam a Monte-Rosa csúcsáról a profanus emberi talpak által nem érintett havat; menjek fel bicziklin a lomniczi csúcsra, vagy hívjam ki egy szál kardra az Athléta-clubb championját? Mindent, mindent megteszek, csak muljon a bábat, csak ne homályosítsák könnyek a drága két osillagot.

Miczike: (bánatosan.) Ugyan menjen! Maga mindent könnyen vesz. Vagy azt hiszi, hogy az élet nem áll egyébből mint turista-ság, sport, meg párviadalból? Oh lássa, én tegnap óta tudom, hogy az életnek vannak komoly oldalai is, mik felett játszni könnyedséggel nem lehet napi rendre térni. Igen igen; hiába néz reám olyan csodálkozva, én már

tudom, hogy a létért való küzdelem nagy munkája egyebet is igényel, mint mulatságot, meg sportot. Inkább üljön le s hallja a feladatot, mit holnap délutánig letisztázva ki kell dolgoznunk.

Jenő: Nos tehát halljuk. Mondja mi a téma s ha kell, átlapozom érte Plátót, betanulom Kant filozófiáját, átolvasom Aristoteles munkáit, vagy akár Pauer modern bölcsészettanát. Elöttem nincs akadály, nincs nehézség, ha nőnek kell szolgálatot teljesíteni.

Miczike: Hát segít?... igazán segít?!... Ejh menjen! hiszen csak tréfál. Persze minden nőnek tenne szolgálatot;... aztán a Sárkának, Ellának, Malvinnak, Etusnak... meg mind-mindnek egyforma lenne a dolgozata. Nem nem; én nem kívánom, hogy minden nőnek szolgáljon, majd csak elkinlódok magam.

Jenő: Miczike!... de ugyan mondja, mi ezimen, mi jogon mondhattam volna, hogy csak „egy” nőnek, csak egy angyalnak ajánlom fel szolgálatomat? Lassa, én a nőt egy személyben egyesítve gondolom, mint a keresztény vallás stya, fiu, szentlélekben egy istent hisz. A nő előttem csak egy könnyező, bánatos alak volt, kinek könnyeit leszárítani, édes ajkaira mosolyt varázsolni élettem legszebb diadala lenne. Szóljon tehát, mondja az átkos témát, hadd gyűjtsem mun-

BELFÖLD.

Vaszary és az egyházpoltika.

Az egyházpoltikai javaslatok ügyében Vaszary Károly hercegprímás olyan álláspontot foglal el, mely aligha lesz inyere azoknak, kik az eszközök válogatása nélkül agítálnak az országgyűlés mindkét háza által megszavazott javaslatok ellen.

Beavatott egyházi férfiak ugyanis egész határozottan állítják, hogy a primás nem fog eleget tenni azon megbízásnak, melyet a pozsonyi katolikus gyűlés határozata alapján akarnak rátküldeni és mely abból állana, hogy a primás az összes püspökök élén menjen a király elé kérni, hogy a korona tagadja meg a főrendiház által elfogadott javaslatok szentesítését.

A primás megelégette az ádatlan harcot és annak újra kezdéséről többé hallani sem akar, az lévén a meggyőződése különben is, hogy az agitálásnak ez a módja beleütköznék az alkotmányba.

Egy ily lépés megtételéhez magát a püspöki kart sem lehetne megnyerni, a püspökök sem volnának hajlandók valamennyien a király elé menni, de meg azt Vaszarytól maga a Vatikán sem kívánja.

Egy liberális főrendi.

Gróf Széchenyi Béla főrendiházi tagot vasárnap a soproni szabadelvűpart testületileg fogja felkeresni nagy-czeni kastélyában, hogy átadják neki a soproni szabadelvű polgárok hódolati feliratát azért a szabadelvű magatartásért, melyet Széchenyi Béla gróf az egyházpoltikai vitában a főrendiházban elfoglalt.

Közigazgatási bizottsági ülések.

— Saját tudósítóinktól. —

Arad, július 7.

Arad város, és megye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta rendes havi ülését.

Mindkét ülés szintelen, tárgy nélküli volt, s a hivatalos előterjesztéseken kívül egyéb tárgy alig került elintézés alá.

A két közigazgatási bizottsági ülés lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk:

I

A megyénél.

Tegnap délelőtt 9 órakor tartotta Arad megye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését.

kába agyam összes parányait, megküzdni e lidércszel.

Miczi ke: Oh Jenő, de hátha magának sem sikerül, hátha nem segít semmit se az, hogy épen nekem kell?... Pedig úgy szeretném, ha maga fejtené meg, ha fényesen igazolná, hogy fenn áll a modern tudományosság legmagasabb piederstálya. Aztán... úgy szeretném, ha épen maga fejtené meg, hogy én magának háláljam meg mindazokat a gondterhes perozeket, melyek miattam kinozzák. — —

Janó: Édes jó Miczi ke! De mondja kérem a témát az idő, rövid, hátha még segéd-könyvek is kellene.

Miczi ke: Ine tehát: „Idealizmus, vagy realizmus;” szabad választás a két témá közül. — Megfejtési határidő holnap délutáni két óra.

Jenő: Idealizmus, vagy realizmus. Tehát egyik, vagy a másik. Azt hiszem es nem is oly nehéz. Lássuk csak. Mindenek előtt pedig példát keressünk a helyes illusztrálásához.

Idealizmus... idealizmus, magyarul eszményi... várjunk csak... hopp! igen, meg van. Jól figyeljen tehát Miczi ke, hogy e példából vonja le a tanulságot, a szerint dolgozza ki feladatát. — Hiszem, megfogja érteni a tiszta képet nyer az egészben. Ine tehát:

A középkorban élünk. Maga Miczi ke egy hatalmas, gazdag várur leánya, ki fenn ül sziklára épített várak erkélyén és fon, míg

Fábián László főispán elnöklete alatt jelen voltak:

Szathmáry Gyula kir. tan. alispán, Vásárhelyi Béla, Bánhid y Antal báró, Zselénszky Róbert gróf, Nachtnébel Odón, Takácsy Sándor, dr. Isssekutz Károly megyei főorvos, Krausz József pénzügyigazgató, Varjassy Arpad kir. tanfelügyelő, Schwáb Aurél tiszti főügyész, Pécskán Sándor árvaszéki ülnök, Parocz György főügyész.

Fábián László elnök megnyitván az ülést, Szathmáry Gyula alispán olvassa fel jelentését a lefolyt mult hóról, melyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk. A jelentést a bizottság tudomásul vette.

Varjassy Arpad kir. tanfelügyelő tette meg ezután jelentését, mely szerint a vármegye területén levő népiskoláknál az évzáró vizsgálatok június hónap folyamán megtartattak, a sztlők fokozódó érdeklődése mellett. Jelenti továbbá, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter az ezredéves ünnepély alkalmából Szapáriliget, Székudvar, Radna, Zaránd, Buttyin, Al-Csill, Kis-Jenő és Taucz községekben új állami népiskolát létesít, a csermői állami népiskolát pedig egy új osztályal kibővíti.

Azon néptanítóknak jutalmazására pedig, kik a magyar nyelv és a hazafias szellem továbbfejlesztése céljából, az iskolákból kilépő ifjúság körében, ifjúsági egyesületek létesítése körül érdemeket szereznek, évi 200 korona jutalmidiat engedélyezett a vallás és közoktatásügyi miniszter, ki az ifjúsági egyesületek ellenőrzésével az aradi Kölcsey egyesületet tün-tette ki.

Isssekutz Károly dr. megyei főorvos a következőket jelenti: A közegészségi viszonyok általában kielégítőek voltak a mult hóban. A hurutos gyomor és bélhajok, valamint a váltóláz szaporodtak, ellenben a tüdőbajok gyérültek. Orvosrendőrileg megvizsgáltattott 53 egyén és 10 hulla, ebből 1 bonczolva volt.

Pécskán Sándor árvaszéki ülnök és Schwáb Aurél betérjesztett jelentéseit tudomásul vették.

Krausz József pénzügyigazgató jelentése szerint a mult hóban egyenes adóban befolyt 22,082 forint 51 kr., hadmentességi díjakban 91 frt 79 kr. Összehasonlítva a mult év hasonló havával a jelenlegit keveslet mutatkozik az egyenes adónál 799 frt 79 kr. és a hadmentességi díjaknál 14 frt 45 kr. A lefolyt mult hóban 8 dohányjövődéki, 7 szeszjövődéki, 43 italméresi, 6 a fogyasztási adótörvény és 1 a fémjelzési törvény ellen elkövetett kihalás történt.

Baczó Frigyes kir. főmérnök jelenti, hogy június hóban ugy az állami, mint a törvényhatósági utakon a közlekedés általában kedvezőnek mondható.

Parocz György kir. ügyész terjesztette ezután be jelentését, mely szerint június hóban letartóztatva volt összesen 111 egyén, még

pedig 97 férfi és 14 nő. Ezek közül jogérvényesen elítéltetett 81, fellebbezés alatt áll 9 és vizsgálatban van 21. A rabmunkások száma 42. Rabmunka díjból befolyt 4 frt 50 kr.

A hivatalos jelentések tudomásul vétele után folyó ügyeket tárgyalta a közigazgatási bizottság, melyeknek letárgyalása után Fábián László elnök az ülést bezárta.

II.

A városnál.

Arad város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta rendes havi ülését, melyen Fábián László főispán elnöklete alatt jelen voltak, Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, Varjassy Arpad, Krausz József, Varjassy Lajos, Institoris Kálmán, Hász Sándor, Mészáros Tivadar, Schusztér Illés dr. Baczó Frigyes, Posgay Lajos dr., Perger János, Urbányi Béla, Marschall Lajos dr., Varjassy József, Tarjányi Vilmos.

A polgármester mult hóról szóló jelentését — melyet lapunk egész terjedelmében közölt — tudomásul vették.

Krausz József pénzügyigazgató jelentése szerint befolyt a mult hóban egyenes adóban 29813 frt 57 kr, hadmentességi díjakban 207 frt 20 kr, a mult év hasonló havában befolyt egyenes adóban 22624 frt 96 kr., hadmentességi díjakban 201 frt 87 kr.

Pálffy József kir. főmérnök helyettese jelenti, hogy az utak állapota kielégítő. Az utakon a javítási munkák folyamatban vannak. A kavicsszállítás be van fejezve.

Parocz György kir. ügyész helyettesének jelentése szerint az aradi ügyészség fogházában a mult hó folyamán letartóztatva volt 111 egyén, és pedig 97 férfi, 14 nő, kik közül többan munkával foglalkoztak. Betegszám nyolcz.

Varjassy Arpad kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az évzáró vizgák a városi iskolákban szabályszerűen megtartattak, s hogy a gáji gyermekmenedékházak vezetésére kiképzendő nők tanfolyama, s a második pernyavai óvoda megnyílt.

Urbányi Béla, az árvaszéki ülnök jelenti, hogy a mult hóban a hátralékokkal együtt befolyt az árvaszékekhez 1286 ügydarab, melyek közül elintézését nyert 1244 ügydarab. Az árvapénztárban jelenleg 389,955 frt 24 kr van, mely összeg különböző pénzügyintézeteknél van gyümölcsözőleg elhelyezve.

Posgay Lajos dr. főorvosnak a város közegészségügyéről tett előterjesztését — melyet közelebb egész terjedelmében adunk — tudomásul vették.

Ezután több apró folyóügy elintézése után az ülés véget ért.

szép szeméi a távol vidék napsugaras régióit járkák be szórakozottan. Lenn a völgyben lassan bandukol harosi ménén egy vasba öltözött lovag. A sisakrostély felnyitva, hogy a lány nyugati szellő osókdossa a lovag arcát, míg szeméi fel, a magasban merengenek el bus szeméi a jövő felett. Egyszerre csak megtorpan a ló, a vaspánczél csörrenve ütődik a kemény sziklához, melyre a lovag esett... mire fenn a magasban éles sikely hallzik. A lovag feltakint, kezét szívére teszi, míg szeméi könnyörögve nyugsznak a szellem alakon. Maga Miczi ke megért engem, lebontja kék-piros övszalagját, ajkaihoz emeli a ledobja a mélybe. En felkapom, esókot lebelek reá s felülve újra harosi paripámra, elszárgulok a szent földre véremmel, esetleg életemmel kiérdemelni a szent övet.

Lássá Miczi ke ez az idealizmus. Egy csékelye valamiért, egy semmiért, egy bizonytalan jövőért mindent, vért, életet áldozni, anélkül, hogy a távolban pislogó czélt csak egy lépéssel is megközelítették volna.

Miczi ke: Oh Jenő be szép, de édes költemény volt ez. Egnél maradok, hiszen ennél szebb, meghatóbb nem lehet semmi.

Jenő: S hát a realizmusra nem kíváncsi? vagy azt hiszi, hogy hirtelen felcsigázott fantáziám egy tárgy után teljesen kimerült? Lássá pedig épen az ellentéteket állitva egymás mellé, lenne teljes a kép.

Miczi ke: Hiszen én szivesen hallga-

tom beszédét, de azt hittem nem szerez mag-nak valami nagy mulatságot, ha értem kell kinlódnia.

Jenő: Miczi ke! Hát kinlódásnak nevezi azt, a mit én a legnagyobb gyönyörnek tartok? Nő várjon, azért is elkezdem a realizmust. Igen, hadd lássa, hogy nekem csak öröm az, ha magának szolgálhatok. — Figyeljen tehát.

A 19-ik század végén élünk. Maga, Miczi ke, egy aranyos, édes „felőbb leány”, én meg IV-ed éves joghallgató vagyok. Ugy távolról rokonok lévén, meg van engedve nekem, hogy bármikor tehessek látogatást. Egyszer aztán ismét látogatába jövén, az aranyos babát rettenetes bánatok között lelem. Kérdve, mi bántja piczi szívét, nagy keservesen kirukkol, hogy nem tud egy témát megfejtteni. En felajánlom szolgáltatomat, a feladványt sikerül fényesen megoldani, akkor parányi kezét kezembe adja; ... így; én szépen átölelem karosa derekát, mire ő bodor fürtös fejét vállamra hajtja ... így; ... aztán én megfogom gödrös állát, arcát hozzám emelem, fejemet kissé lehajtom ... s aztán ... aztán ... egy ... két ... három ... sok ... azok édes osók csattanása hallzik ... így!

Hát ez a realizmus!

Miczi ke: Jenő, én úgy hiszem, hogy ... ez mégis — jobb lesz.

MAGYARI ALAJOS,

Városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1894. évi július hó 11-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülendő ügydara-
boknak.

24. A tanács jelentése Mallár Istvánné és Scharrer János által emelt új épületek községi adómentességének engedélyezése iránt.

25. A tanács jelentése egy selyemgubó-raktárnak Aradon való felállítása tárgyában.

26. A gazdasági szék jelentése Ossimadia György és társai valamint a Jankovits György által tartott nagylegelőbeli földek újabb bérbeadása iránt tartott árverések eredményéről.

27. A gazdasági szék jelentése a Hassinger-utcai iskola pinczéjének bérbeadása tárgyában.

28. U. a. a külvárosi utakon teljesítendő munkák iránt tartott árlejtés eredményéről.

29. A nagym. belügyminiszterium intévénye a kisebb tisztviselők fizetése felemelésének jóváhagyása tárgyában.

30. A tanács jelentése a szabadságtérrel felállított vértanú-szobort körülövedező kerítés kiépítése tárgyában.

31. Jánuszky Odón kiadó kérvénye öt heti szabadsággal engedélyezése iránt.

Arad, 1894. jul. 7.

Kiadta:

INSTITORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

Megyei közügyek.

Aradmegye a múlt évnegyedben.

— Az alispán jelentéséből. —

(Végre.)

Az állategészségügy állapotát illetőleg van szerencsém jelenteni:

Járványosan uralgott, Borosjenőn a lovak között a rüh, de csak 9 betegedési esettel, s a járvány meg is szűnt; ugyancsak a rüh Apátiban 123 betegedési esettel.

Szörványosan előfordult a ragadós állat betegségei közül a lépfene Radna, Kiszindia, Borosjenő, Odvos, Kishalmagy, Csermő, Új-Panát, Pleskucza, Kisjenő, Székudvar, Nagy-Zerind, Zsigmondháza, Glogovác, Barakony, Somoskés községekben és a lökösházi pusztán mindenütt egy-egy szarvasmarha megbetegedéssel; a takonykór a lovak között Székudvar, Borosjenő, Ó-Pécska, Szt.-leányfalva, R. Világos és Kurtics községekben; rüh a lovak között Csermő és Sikula községekben; a sertés orbáncz Radna községében és a Fakerthez tartozó ötvenesi pusztán; végre a veszettség az ebek között Bokszegen a Bokszeghez tartozó kontratói pusztán, Sikulán, Szemlakon és Ó-Paulison 1—1 darab eb megbetegedésével. A veszett állat Bokszegen 5 felnőtt embert és 8 gyermeket, a kontratói pusztán egy lovat, Sikulán 3 embert és 4 ebet, Szemlakon 1 gyermeket és 1 sertést végre Ó-Paulison egy gyermeket megmarván, a gemart egyének, — a szemlaci esetet kivéve, hol a beteg gyermek a községi orvos által vétetett gyógykezelés alá, a Högyes féle gyógyintézetbe felszállítottak.

A törvényhatósági hivatalok ügyforgalmi adatai a központban az alispáni hivatalnál a következők: az előző évnegyed végén hátralékban maradt 378 darab 1894. évi II. negyedben befolyt: rendes közigazgatási 6543 darab, kihágási 64 darab, közig. bizottsági 558 darab, közig. erdészeti bizottsági 159 darab, összesen 7702 darab. Ebből az évnegyed folyamán elintéztetett 7346 darab. Maradt az évnegyed végén hátralék 356 darab. Ezen hátralékban azonban a törvényhatósági bizottság július havi közgyűlésére fentartott ügydarabok is belefoglaltnak.

Az évnegyed folyamán 9 fegyelmi ügy állott tárgyalás alatt, melyek közül a főszolgabírák által 4, az alispán által első fokon 5, második fokon 6, s a közigazgatási bizottság által második fokú 2. érdemleges határozattal elintézve lett, 2-ben a befejezett vizsgálat eredménye ügyészi véleményezés alatt áll, s 1-ben az ügyészi vélemény a vádlott nyilatkozatának meghallgatása végett kiadott, 7-ben pedig a vizsgálatfolyamatban van. Ezen kívül előfordult 7. rendbírósági eset, melyek közül 5. a főszolgabírák s 2 az alispán által alkalmastatott.

A fegyelmi esetek közül 18 községi előjárókra, s 1 törvényhatósági tisztviselő, a rendbíróságok pedig kivétel nélkül községi előjárók ellen forogtak fenn.

A hadkiegészítési ügyeket illetőleg jelenthetem, hogy a folyó évi főszorozástól távol maradt hadkötelesek már nagyobbára utóállítottak, a tizenhat év óta távollévő és teljesen ismeretlen hadkötelesek puhataltatása pedig a községi puható bizottságok által kielégítő eredménnyel folytatottak.

A törvényhatósági titkok és hidak állapota kielégítő. A törvényhatósági utadó alap álladéka a következő: Hiány a múlt évnegyed végével 19138 frt 04 és fél kr. Az évnegyed alatt befolyt 56163 frt 11 és fél kr. Kiadott 105478 frt 89 és fél kr. Marad hiány 68453 frt 82 és fél kr.

A népiszkolai közoktatás állapotának feltüntetése végett a tankötelesek számát és azok iskoláztatási arányát a következő adatok mutatják: A tankötelesek száma összesen 39914. Iskolába jár 29,277, nem jár 10617. Az iskola mulasztókkal szemben alkalmazott intések száma 5657, birságolások száma 890.

Az iparostanonczok száma vármegyénkben összesen 708, a kik az iparostanoncziskolákat, s illetve az ismétlő- vagy esti iskolákat szorgalmasan látogatják.

Megjegyzem, hogy ezek között a borosabesi és terovai főszolgabírói járásokban levő iparostanonczok, kikerül jelentős hozammal nem érkezett, kimutatva nincsenek.

A vármegye gazdasági viszonyai rendesek, az aratási kilátás pedig középserző.

A kalászos vetésekben, helyenként a hesseni légy pusztított de ezen elemi kár, szerencsére, nagyobb vidékeket nem sújtott.

A lakosság létfontartási körülményei ezek között a munkások helyzete is megnyugtató.

Különös felemlítést érdemlő egyéb mozzanat az elmúlt évnegyed alatt fel nem merült.

IDÓJÁRÁS.

Légszomsz: reggel 7 órakor 765.4 milliméter, délután 2 órakor 764.0 milliméter. Hőmérők: reggel 7 órakor $C^{\circ} + 20.0$ délután 2 órakor $C^{\circ} + 27.7$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 5, délután 2 órakor EK. 5. Felházat: reggel derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Arad Nagyváradon.

— A kereskedő ifjak átrándulása. —

Említettük, hogy a nagyváradai kereskedő ifjak egylete megleghangu átirattal meghívta az aradi testvéregyletet. Annak idején közöltük ezen meghívót, mely nemcsak a kereskedő ifjak köréhez, de Aradváros intelligens közönségéhez is intéztetett.

Az aradi kereskedői körökben őszinte örömmel vettek tudomást e meghívásról, melyet a nagyváradai kereskedő ifjak elnöke tavalyi ítteltük alatt szóbelileg is megtett. Ha vissza pillantunk a múlt év e mozgalmas napjaira, mikor a nagyváradai vendégeket falaink közt üdvözöltük, ha eszünkbe juttatjuk e szép napokat, amelyekről a váradiak már azóta számtalanszor, úgy hivatalosan mint privátim, irásban és szóbelileg, de mindig elragadtatással emlékeztek meg, akkor örömmel üdvözölhetjük a tervezett átrándulást, kívánván, hogy az minél fényesebben sikerüljön.

Annál is inkább kívánjuk azt, mert tudjuk, hogy a nagyváradiak szívevel lélekkel és igaz magyar barátsággal várják az aradi vendégeket, és nem kímélnék fáradságot, hogy az ott töltendő 1—2 napot kellemes és feledhetlenné tegyék.

Tehát föl Váradra! Ez legyen most jel-szavunk. Mutassa meg Arad város intelligens közönsége, hogy örömmel látogatja meg a testvér várost, és szívesen járul ahhoz, hogy a két szomszéd várost ugyis oly szoros és összefüző kapcsolatot meg erősebbé tegye.

Az aradi kereskedő ifjak egyletének vezértífiai Tedesohi Viktor, Weisz és

Wechsler József elnökökkel élükön már is erősen buzgólkodnak, hogy az átrándulás minél fényesebben, Aradvárosához méltóan sikerüljön.

Az eddigi megállapodás szerint az elindulás augusztus 19-én vasárnap reggel, kúlvononattal történik meg. Az átrándulókhoz csatlakozók fölkeretnek, ebbeli szándékukat tájékozás végett lehetőleg e hó végéig Wechsler József bizottsági elnök vagy Weinberger János pénztárnoknak bejelelteni sziveskedjenek, hol bővebb fölvilágosítást is nyerhetnek.

Nagy vasutépítés az Alföldön.

— Saját tudósítókattól. —

Csongrád, Csanád, Temes és Torontál vármegyék érdekelte földbirtokossága körében mozgalom indult meg egy új vasutvonal építése iránt, mely az Arad-csanádi vasuttal kereszteződve s az említett négy vármegye területén áthaladva Hódmező-Vásárhelyt Temesvárral kötné össze.

A vasut létrejötte immár biztosítva is van. Nagy-Szent-Miklós és Német-Csanád községek már megállapították a hozzájárulás összegét és Sima Ferencz most tárgyal Makó várossal és Csanád vármegyével ugyanezen dologban.

A tervezet szerint az egész vasutvonal hosszúsága 110 kilométer lesz. Hódmező-Vásárhelynél fog a magyar kir. államvasutak alföldi vonalából kiágazni és Új-Földeák, Nagy-Királyhegyes, Makó és Apátfalva állomások érintésével ez utóbbi község és Német-Csanád között a Maroson hidon áthaladni, a honnan ismét Szerb-Csanád, Nagy-Szent-Miklós, Nagy-Osz-Lovrin, Sándorháza, Billet és Kis-Becskek községeken áthaladva, Temesvárnál végződni. Az új vonal Nagy-Szent-Miklósnál a valkány-varjasi vasuttal, Apátfalvánál pedig az arad-csanádi vasuttal fog kereszteződni. Nincs kizárva az az eshetőség sem, hogy az új vonalat Makó elkerülésével Földeákról egyenes vonalban Apátfalva felé fogják vezetni, mert így az összeköttetés rövidebb lenne. Epp ez a variáns képezi a Makó várossal jelenleg folyó tárgyalások alapját.

A vasut tervezői arra törekszenek, hogy a Német-Csanádról legközelebb építendő közuti Maros-híd oly szerkezettel építtessék, hogy a vasuti közlekedésre is alkalmas legyen, úgy, mint jelenleg a makói hid. Tervbe van véve továbbá az is, hogy az új vonal Szerb-Csanád állomása, esetleg keskenyvágányú vasutal összeköttessék Kis-Zombor községgel is.

Az egész vasut rendkívül nagy fontosságú. Azonfelül, hogy új közlekedési eszközt ad négy vármegyének a jelenlegi elhanyagolt utak helyett, az Alföldnek legdusabban termő területeit szeli keresztül a jóval könnyebb teszi majd a gabona értékesítését. Oly vidéket von a vasuti forgalom körébe, a melyek most 20—25 kilométer távolságra fekszenek a legközelebbi vasuttól; s ez a 20—25 kilométer az Alföld utainak mai állapota mellett nagy távolságnak mondható.

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:
Július 8.

Változás nem várható.

A direktor kalapja.

— Megtörtént. —

Megirjuk? Ne írjuk? Bizony mi megirjuk; habár jól tudjuk, hogy tagadni fogja és mi sem állunk jót ezért a kacsáért.

Egy fontos; nem, egy mássás férfuról szól az ének; az aradi színház és a nagyváradai fabódé az elid lelkü despotájáról Leszkay Andrásról; az az/dehogy Leszkayról, csak a fejeéről, arról a gomolya formájú, okos bubról, melynek minden haja szálát áldja meg Allah és az ő prófétája!

Tudja mindenki, látja aki nem vak, hogy egész Nagyváradon legjobban táplált és legnagyobb kaliberű feje van a színházi direktornak. Kúprúli

Mehemed pasa nem lövette olyan bombákkal Nagyvárad várát, amilyen a derék „Satyó” koponyája. A többi öblös fejű férfiak észtartói hitvány krumplik az ő hatalmas tarkóján nőtt glóbuszos képest.

De nem is csoda; mikor egy egész repertoire van benne!

Tegnap történt, hogy Leszkay András látogatába készült Aradra, de az ezermester csirizsel és festékekkel szokott dolgozni és minden kalapja csupa pecsét volt; a legelegánsabb vörös kucsmát pedig az általa feltalált csodalövetű puskaival átlötte.

Mit volt, mit tenni, felment a színházi ruhákba: hol egy kalap? Sehol, semerre olyan, amelyik pászolt volna; a legöblösebb sisakok hitvány gyűszűk voltak a fejedelmi fején.

Utczu sietni a kereskedésekbe! . . . Boltrólboltra járt a direktor; karsu természetén rengett a háj; de sehol egy kalap, mely ráillett volna, az idő rövidsége miatt pedig nem lehetett mondva csinálni.

Végre egy czégnél a legfelsőbb polcon megpillantott egy szürke turbánt.

— Nézze csak, az jó lesz nekem! — kiáltott örömmel.

Hirtelenséggel levették a hatalmas köcsögöt, melynek nagy harang lehetett a dédapja.

— Pompás! Pászol. Mi az ára?

— Öt forint.

— Itt van!

Mikor már a direktoré lett a kedves jószág, így szólt:

— Na tudja kérem, ha husz forintot kért volna ezért a kalapért, akkor is kifizettem volna érte, mert nem tudtam találni olyat, amilyen nekem kell.

Erre a kereskedő mosolyogva válaszolt:

— Ha két forintot ígért volna ezért a kalapért a nagyságos ur, akkor is odaadtam volna, mert már tíz év óta áll a polcon, de eddig nem találtam bele való fejet. . .

HIREK.

Július 8. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Erzs. k. — Protestáns naptár: Erzs. k. — Görög-keleti naptár (június 26.): Dávid. — A nap két 4 óra 1 perceskor, nyugszik 7 óra 36 perceskor.

Július 9. Hétfő. Róm. kath. naptár: Anatólia. — Protestáns naptár: Anatólia. — Görög-keleti naptár (június 27.): Sámson. — A nap két 4 óra 2 perceskor, nyugszik 7 óra 35 perceskor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgárház, földszint.

Július 9. Aradmegyei évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL

ARADRA

Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyvárad reggel	5.18	Vv. Csabáról reggel	9.10
Nagyvárad d. e.	11.30	Nagyvárad este	8.42
Győrszabolcs reggel	8.20	Személyvonat reggel	6.10
Személyvonat d. e.	11.30	Személyvonat d. u.	3.55
Személyvonat este	9.45	Győrszabolcs este	6.55
Erdély felé:			
Személyvonat reggel	6.35	Soborszabó reggel	7.—
Soborszabó d. u.	2.30	Személyvonat d. e.	11.—
Személyvonat d. u.	4.30	Személyvonat este	8.55
Temesvár felé:			
Vegyesvonat reggel	6.25	Személyvonat d. e.	9.44
Vegyesvonat d. e.	11.35	Vegyesvonat d. u.	3.44
Személyvonat d. u.	5.58	Vegyesvonat este	10.55
Szeged felé:			
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.50
Személyvonat d. e.	9.—	Személyvonat este	6.45
Vegyesvonat d. u.	4.20	Személyvonat este	10.—
Gurahonca felé:			
Személyvonat reggel	6.40	Személyvonat reggel	8.—
Személyvonat d. u.	5.28	Személyvonat este	6.50
Vegyesvonat d. u.	12.30	Vegyesvonat d. e.	11.48

— Személyi hírek. Gaudern a k. ezredes, a csász. és kir. 3-ik huszárezred parancsnoka, holnap Aradra érkezik. — Boncs Döme kir. tanácsos, királyi közigazgató a fürdő-időszakra Karlsbadba utazott, hol két hónapot tölt. — Goldis János nagyváradi g. kelet. püspöki helynök tegnap Aradon időzött.

— Lapunk mai számához az aradvárosi kereskedelmi akadémiaival kapcsolatos interjúkat a városi akadémiairól szó-

ló értesítést kapják mellékletül helybeli és vidéki előfizetőink.

— A kisebb tisztviselők fizetése. Arad város kisebb tisztviselői — tekintettel a megélhetési viszonyokra — fizetés felemelésért folyamodtak a közgyűléshez, mely azt nekik annak idejében meg is szavazta. Az ügy felkerült a belügyminiszterhez, hol meglehetősen sokáig vesztegelt. A múlt hó közepén Institúris Kálmán, városi főjegyző kihallgatáson volt Hieronymi Károly belügyminiszternél, kérve az ügynek soron kívüli sürgős elintézését. A belügyminiszter akkor megígérte a gyors intézkedést, s csakugyan, a kistisztviselők fizetése-felemelésének ügyiratait tegnap leérkeztek a városhoz, a belügyminiszter jóváhagyásával. A felemelések oly módon történtek, amint azt a közgyűlés felterjesztette. Természetes, hogy a hír általános örömet okozott a torony alatt s a kisebb tisztviselők hálálkodva emlegették Hieronymi nevét, ki a nyári vásárra fölöttébb aktuális ajándékkal köszöntötte őket.

— Aradmegyei nyári közgyűlése. Aradmegyei köztörvényhatósági bizottsága holnap hétfőn reggel 9 órakor tartja meg nyári évnegyedes közgyűlését, mely gazdag tárgysorozattal bir. Többek közt a közgyűlésen olvassák fel Eötvös Loránd báró, az új kultuszminiszter leiratát, melyben tudatja, hogy a király őt nevezte ki vallás- és közoktatásügyi miniszterre. A közgyűlés feliratilag fogja üdvözölni az új kultuszminisztert. Felolvassák Kossuth Ferencz köszönő levelét is, melyet Aradmegye közönségéhez intézett s elintézés alá kerül egész halmoz átirat különféle közhatalmokban s szomszédos törvényhatóságoktól. Egyik fontos ügye lesz továbbá Szathmáry Gyula kir. tanácsos, alispánnak jelentése a megyei telefon-hálózat létesítése iránt, amely valószínűleg rövid idő alatt ki fog épülni. Ifj. Sternthal Adolf köztörvényhatósági bizottsági tag lemondott. Ennek helyét a szakbizottságban viselt állását is a közgyűlés fogja betölteni. A községi ügyek közt, melyek elintézésre kerülnek, említendő az ópécskai vásárbőr elengedésének kérdése s Pankota község határozata a községi alapok egyesítése tárgyában. A közgyűlésre felhívjuk a megyebizottsági tagok figyelmét.

— A királyi pár nyaralása. Ő Felsőcejké tegnap délelőtt kilencz órakor Festicch grófné, Paar gróf főhadsegéd, Kerzser dr. udvari orvos, a királyné görög főolvasója, valamint Österreicher fogadó s Della Giacomina és Ferrari vezetők kíséretében kirándulást tettek a 2500 méter magas Grosse-szorosra és a védkunyhóban ebédeltek. Este hét órakor ő Felsőcejké visszaérkeztek Madonna di Campiglióba. A kirándulásnak gyönyörű idő kedvezett.

— Az angolok Aradon. A csatornázási és vízvezetési szerződések jóvá vannak hagyva, s most már a vállalkozók a tervek mielőbbi megvalósítására törekcsenek. Mint értesültünk Mr. Aulth, és fia, Edward, a ma esti gyorsvonattal érkeznek Aradra, s holnap már megkezdik a próbaméréseket, melyek az építkezéseket megelőzik. Az építkezés műszaki irodája a főnti Atzéli-házban lesz.

— A huszárok Aradon. A vármegyei lovasági laktanya, mint most már végleg megállapítva van folyó július hó 10-én fog a katonaság által elfoglaltatni. — A csász. és kir. 3-ik számú futaki gróf Hadik nevet viselő huszárezred eddigelé Nagyikindán állomásozott három százada és az utász-szakasz, valamint az ezred törzse és egy osztály-törzse lesznek a laktanyában elhelyezve. Az utász-szakasz, mely előre küldetett, már meg is érkezett, a csapat zöme pedig, élén Gaudernak József ezredessel, e hó 10-én, d. e. 11

óra tájban Uj-Arad felől fog a városban keresztül, a laktanyába bevonulni. A laktanyában, a vármegye és a város laktanya építési bizottságai, az alispánnal és a mondott napon, hivatalos ügyeiben távol levő polgármester helyett Institúris Kálmán városi főjegyzővel fogják az érkezett csapatot fogadni. A laktanya felavatása alkalmából tervezett egyéb ünnepek július hó 14-ére, szombatra vannak kitűzve. — Ezen napon, déli 11 órakor fog ugyanis a legénység a laktanyában megvendégetetni, míg az ezred tisztikarának tiszteletére rendezett társasbéd, délután 2 órakor a Fehér Kereszt szálloda nagy termében fog megtartatni. — Az ebédre az ezred tisztikarán kívül a városban és a várbán állomásozó katonaság és hadsereg törzstisztszei és századparancsnokai, valamint a helybeli hatóságok fejei vannak meghíva, a házigazda tisztjét pedig a laktanya építési bizottság, valamint a vármegyei törvényhatósági bizottságnak résztveendő többi tagjai teljesítik. — Vármegyénk alispánja, ki a laktanya-építési bizottság közreműködése mellett rendezte a társas ebédet, a lapok útján kéri a vármegyei törvényhatósági bizottság tagjait, hogy a laktanya-építési bizottsághoz csatlakozni, s részvételi szándékukat nála bejelenteni szíveskedjenek.

— A miniszter köszönete. A magy. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter leiratban köszönetét fejezte ki Bohus Zsigmondné úrnőnek nemes szívre való adományaért. Bohus Zsigmondné ugyanis 100 forintot volt szíves adományozni a világosi állami kisdóvoda részére.

— A nyári vásár. Ma kezdődött meg voltaképpen az aradi országos nyári vásár, mely nem ugyan a legelénkebb, de mindenestre elég nagy forgalmú vására Aradnak. Az állatvásáron van ugyan elég felhajtás, de a kereslet nem nagy. Az Andrásy- és Szabadságtér sűrűn egymás mellé rótt fabódék tarkítják, melyek között a csodabazárok tulajdonosai kínálják a „legolcsóbb s a legkitűnőbb” tárgyakat. A szárazhíd felé pedig állandó tanyát ütött a panorámák, bolhaszínházak, céllovászok idegbontó zivaja. Talán a vásár e pontja a legmozgalmasabb. A bódé előtt szorongva állanak a vidékről berándult gubás atyafiak, kik bizony nem sajnálják azt az egy hatos, amelyért a legújabb dolgokat: Spanga felakasztatását, Gambetta temetését, s a felrobbantott orosz czárt lehet egy nagy tüvegen át megtapasztalni. Be is ugranak a panorámás csalogatásának, s egy darab két krajczárt érő mandolaszappan nyereménynyel megelégedve távoznak, beszerezni az egyéb szükségleteket. A mézeskalácsosok nem igen panaszkodhatnak; egész hadsereget adnak el a czukorédes lovasokból, meg a babákból, amelyeket különösen azok a cselédányok szeretnek, kik még az erénydíjra pályázati jogosultsággal birnak.

— Szabadságolások a megyén. Beállott a fürdő-évad, megkezdődnek a szabadságolások. A tegnap tartott közigazgatási ülésen a következő megyei tisztviselők kértek és kaptak szabadságot: Baross Ferencz megyei I. aljegyző folyó hó 9-én kezdi meg négy heti szabadságidejét, Schváb Aurél, megyei tiszti főügyész augusztus 1-től kezdve hat hétig lesz szabadságon. Dániel László megyei főpénztárnok július 25-én kezdi meg hat heti szabadságát.

— Apponyi újabb kísérletei. Mint egy tegnapi táviratunk jelezte, B. Csabán Apponyi Albert gróf tiszteletére ottani politikai barátai lakomát rendeztek a Szécheny-ligetben, melyre meghívtak minden néven nevezendő ellenzéki embert, így a függetlenségi és 48-as párt főbb embereit is. A lakomán Apponyi Albert gróf jelezte Jászberényben tartandó beszédének alap gondolatát, mely abból indul ki, hogy közös pontokat kell keresni az ellenzék egyesítésére és

azért az olyan elvi vitának, hogy melyik megfelelőbb, a kötelező, a fakultatív, vagy a szükségbeli polgári házasság, meg kell szünni. Azt az archimedesi pontot azonban, a melyen az ellenzék ezen célba vett egyesítése lehetséges, a nemes gróf nem jelölte meg, és így újabb politikai kísérlete is előreláthatólag meddő fog maradni. Az iménti egyházi-politikai vita során szenvedett csufos veresége után Apponyi Albert gróf ezen kirándulása különben is olyannak tűnik fel, mint aki „socios malorum” akar keresni.

— **Aradi iparosok felrandulása Budapestre.** A villamos árammal hajtott munkagépek megtekintése szempontjából a kereskedelmi miniszter által engedélyezett félárúmenetjegyek kedvezménye mellett f. hó 14-én Budapestre felutazni szándékozó aradi iparosokat újból felkértem, hogy f. hó 12-éig nálam az ipartestületben igazolványaik kiszolgáltatása végett megjelenni sziveskedjenek. Tekintve a körülményt, hogy az ország minden nagyobb városából 100–200 főből álló iparos csoportok randulnak fel, kívánatos volna, hogy az aradi iparosság is jelét adja érdeklődésének. Tisztelettel Kiss Ferencz, titkár.

— **A tanulók tápintézete, mely jövőben Aradon fel fog épülni, ismét 5 fnt adományban részesült.** Dr. Csilla Ignác Borosjenőről küldte be áldozat fillereit a humanitás oltárára teljes bizalommal, hogy, a kedett nehézségein hamar túl leszünk és az eszme valóulásával Arad és a megye nemes érzelmi lakossága örömmel fog rámutatni azon intézetre, amely a tudomány, kereskedelem, ipar és gazdálkodók intelligens köreinek biztosítja az egészséges fejlődést, nevelvén számára munkabíró, munkaszerető és józangdolkodásu derék nemzedéket. Köszönettel hirdeti Dr. Csilla Ignác ur jótekonyságát az „Aradvidéki tanítóegyesület” elnöke: Mádai Mátyás.

— **Nem akarnak iskolát.** Nagyon keményfejű emberek lehetnek a mikalakaiak, mert semmi képen sem akartak a közigazgatási bizottság többszörös felhívásának engedni az iránt, hogy iskolát építsenek. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter megadta most a jogot az aradmegyei közigazgatási bizottságnak, hogy hivatalból jelölje ki az iskola szék tagokat Mikalacán, az iskola minél előbbi létesítése érdekében.

— **Kisdedővoda Gyoronon.** A magyar kir. vallás és közoktatásügyi miniszter — mint a tegnapi tartott közigazgatási bizottsági ülésen Varrassy Árpád kir. tanfelügyelő bejelentette — állami kisdedővoda felállítását engedélyezte Gyoronon. Létesítése még a nyár folyamán meg fog történni.

— **Az aradi kis Lőry.** Külömböző biztosítások kötésével foglalkozott Aradon Bartók Miklós, nagybecskereki illetőségű ügynök. Többek között a „Gizella-egylet” számára is szerzett üzleteket. Csak hogy ezekről rajta és a becsapódott közönségen kívül senki sem tudott. A biztosítási díjakat Tóth Ferencz neve alatt nyugtázta, felvette, s el is költötte. A felek meglehetősen izgatottsággal várták a kötvényeket, melyek azonban sehogy sem jöttek meg. Jelentést tettek a főügynökségnél, hol a pakli nyilvánvalóvá lett. A rendőrség az aradi kis Lőryt elfogta, s át kísértette a vizsgálóbíróhoz. Egyben büntetésének letöltése után a város területéről kiltította.

— **A regatta-versenyek.** Nagyban érkeznek már a vasárnapi regatta-versenyekre Szegedre. Tegnapi délután érkezett a temesvári egylet nyolcz kiválóan trainirozott evezőse. A női evezősök verseny-csolnakja is megérkezett már és vasárnapig a tiszai csolnakházban lesz elhelyezve. Az aradiak ma reggel indultak át Szegedre, részt venni a szép küzdelemben.

— **Nyári tánczvigalom.** Az aradi kereskedő ifjak tevékeny egylete minden évben szokott rendezni a nyár folyamán alatt fényesen sikerült tánczvigalmat. Idén is, daczára a nagyváradi átrándulásnak, nem ejtették el a tánczmulatság eszméjét. A meghívókat már szét is küldte a rendező bizottság a következő szövegezéssel:

Az aradi kereskedő ifjak közművelődési köre f. évi július hó 14-én, (szombaton) este 9 órakor a városliget dísztermében részben saját könyvtára, részben az aradi ereklye-muzeum javára zártkörű tánczvizalmat rendez. Belépti-díj: személyjegy 1 fnt, családjegy 2 fnt. Felhívzások köszönettel fogadtatnak.

— **Nagy szerencsétlenség történt Makón,** — mint nekünk ottani levelezőnk jelenti. Hasonló a zsombolyaihoz. A Lonovics-ugárton épülő megyei árvaháznál ugyanis az első emelet egyik állványja összeomlott a rajta dolgozott nyolc munkás a mélységbe zuhant. Valamennyi súlyos sérülést szenvedett. Kettő a kórházban élet-halál közt fekszik, hatot pedig odahaza ápolnak. A két első belső zuzódást, az utóbbiak pedig kar- és láb-ficamodást, oldalborda-hetörést stb. szenvedtek. A szerencsétleneket ny hurozolták ki a törmelések alól. A vizsgálatot megindították.

— **Titokzatos gyilkosság.** Grabóc torontalmegyei községben múlt hó 28-án Freiman Katalin odaváló napszámosnőt halva találták lakásán. A megejtett vizsgálat során konstatálták, hogy az asszony gyilkosság áldozata. Miután a holttest mellett véres zsinet találtak és a hulla nyakán külerőszak nyomai észlelhetők, igen valószínű, hogy az asszonyt megfojtották. A bűntény elkövetésével az áldozat férjét Freiman Mihály napszámost gyanúsítják, kita csendőrség a zsombolyai kir. járásbíróhoz be is kísért.

— **Leányszöktetés.** Szoregh torontalmegyei községben megbotránkozásal tárgyalták azt a gyalázatos csalást, melylyel egy szerb gazda és kamass fia hálójukba kerítették a falu legszebb leányát, az árva M. Jelenát, kire elhalt szülői után 30,000 frnyi vagyon maradt. Az eset igen regényes: Az öreg Sz. és fia szemét vetett a szép leány vagyonára; meg is kérték, de a szép Jelena kocsirat adott. Cselhez fordultak tehát. Este kicsalták a leányt az utozára és kocsira kapván, elvitték egy közeli faluba a paphoz, hogy eskesse őket össze. A pap vonakodott. Erre a leányt Belgrádba vitték és egy ottani pap összeadta őket. Ez pár hó előtt történt, a mely idő alatt a hatóságok a gyám feljelentésére hasztalan keresték a fiatal árvát, kit rablói időközben titokban visszahoztak Szoreghre és ott úgy elzárták, hogy senki sem tudott felőle. Végre a leány egy levelet csempészett nagybátyjához, mire a leányt kiszabadították. Most Sz. gazda és fia erősen követelték a leány vagyonát, melynek átírására egy okmányt csikartak ki a leánytól. Hogy célhoz jussanak, a leány gyámját is megkísérelték megvesztegetni és midőn ez nem sikerült, egy éjjel rálestek a gyámra, paprikát szórtak a szeme közé és már csaknem agyonverték, midőn véletlen segítség kiszabadította. Az ügy a büntetőbírószág elé került.

— **A sikkasztó bankár temetése.** Szomorú temetés ment végbe tegnapi a kerepesi-utiszió temetőben. Nehány csöndes ember sietett szinte titokban a föld alá rejteni egyszerű, festetlen deszkakoporsót. Így vitték utolsó útjára Lőry Jenőt. Az öngyilkos bankár holttestét tegnapi délelőtt boncolták föl a törvényszéki orvostani intézetben. A boncoló orvosok megállapították, hogy a halált a jobb halántékra irányított lövés következtében létrejött koponyatörés és agyroncsolás idézte elő. Az egész holttest, de különösen a fej, — miután szabad levegővel közvetlenül érintkezett, erős rothadásnak indult. A tetemet a kora délutáni órákban a Chevra Kadischa-egylet emberei kivitték a kerepesi-uti izr. temető halottas házába, honnan délután egész csendben eltemették.

— **A börze és giró áldozata.** Békés-szent-Andrásról írjak: Tegnapi itt a legtekintélyesebb és legbecsületesebb polgárok egyike, Schwarcz Dániel kereskedő lett öngyilkossá. Tettenék közvetlen oka szerencsétlen börze spekuláció és a kezesség által szenvedett nagy veszteség. Schwarz Dániel takarékpénztári aligazgató, akinek 20 év óta fennálló

üzlete volt, reggel 8 óra tájban hagyta el házat, családjának azt mondta, hogy a takarékbába megy, 10 óra tájban már feltűnt a hosszas távolmaradás, még inkább az, hogy a takarékpénztárban nem volt. Egy óra elteltével 20–30-an mentek folkeresésére, míg végre d. u. 3 órakor megtalálták a szerencsétlen áldozat kalapját és botját a távolos Kőrös szélén, és ugyanott a vízben a holttestét. Az izr. hitközség szegényei segélyző apjukat veszítették benne.

— **A legujabb nótá.** Büszkélkedhetünk, hogy a legujabb nótá itt született Aradon. Igaz ugyan, hogy nem mondhatjuk miénknek azt, ki a nótát csinálta, de azért a nótá még is csak itt termett. Már napok óta gyönyörködteti az aradi közönséget a Magyar itestvérek kifogyhatlan nótáju nyiretyüje, a szív, a lélek szinte újra éled a melodikus dallamok hatása alatt. Magyar Kálmánt a dalköltés muzsája is meglátogatta aradi időzése alatt. Hires, ország-szerzte dalolt nótáihoz egy újabbat szerzett, mely nem sokára bizonyára általánosan ismert lesz. A sima, lágyhangú, érzésteli nótához szöveget Harbovszky Lajos, lapunk segédszerkesztője írt, mely ugy ilik a nótá dallamához, mintha nem is két ember írta volna nótát és szöveget, de egy. A három srófás méla hangú szöveg így hangzik:

Nem kell nekem gyászbeszéd ha temetnek,
Harangzó sem, ha a sírba letesznek,
Gyászbeszéd lesz két szép szemed sírása,
Harangzó meg a szived dobogása.

A síromra márványból tégy keresztet,
Gyászbetűkkel veresd rá a nevetem,
— A márvány sem lesz fagyosabb szivednél,
Sem az irás sötétebb életemnél.

S majd ha rólad örökalmot álmodom,
Akkor is a zokogásod hallgatom,
Könnyed árja csókolja a keresztet,
Az mossa le onnan az én nevetem.

A nótát, melyet tegnapelőtt még csak bizalmas körben játszott a zenezerző primás, tegnap este már teljes hangszerezéssel játszotta a kitünő banda.

— **Az aszfaltozás terjed.** Ma-holnap alig lesz már Aradon utoza, a melyik egészben, vagy részben legalább, aszfaltozva ne lenne. Most a Wesselényi-utoza és a Kiss-utoza egyes házai előtt folyik az aszfaltozás.

— **Gyermekgyilkos anya.** Háda László kanyári lakos néhány évvel ezelőtt kivándorolt Amerikába szerencsét próbálni. Dolgai jól mentek s megírta a feleségének, hogy megtakarított pénzével a napokban hazatér. A hír nagy rémületbe ejtette az asszonyt, mert férje távolléte alatt tiltott viszonyt folytatott egy parasztleánygyermennyel s a viszonyoknak gyümölcse is lett. Az asszony, hogy bűnét hazatérő férje előtt elpálástolja, gyermekét megfojtotta s a holttestet elásta, de szomszédjai észrevették tettét s feljelentették. A lelketlen anyát elfogták s átadták a nyiregyházi törvényszéknek.

— **Pusztító tüzvész.** Roppant tüzvész pusztít tegnapi délután öt óra óta Nagy-Becsckereken. Az Engel-féle bégaparti óriási faraktár öt órakor délután kigyulladt s a nagy szélben a lángok csakhamar elborították az egész telep. A hatóság a megye összes községekbe táviratozott tűzoltókért. Hat órakor megérkezett az aradói és écskai tűzoltóság, ekkorra azonban a lángok már átcsaptak a Béga folyón a Budzsák nevű városrészbe, a hol hét ház azonnal leégett. A szegő házak egyikeben egy beteg öreg ember bennégett, ezenkívül még sokan szenvedtek égési sebeket. A rendet a honvédség tartja fenn az óriási lángtenger körül, a mely hét órakor este egy kilométernyire mindent elhamvasztott. A postaépületből mindent ki kellett hordani és nyolcz óra tájban már a községi zsidóiskola is lángban állt. A kár több mint három száz ezer forint.

— **A betörő felesége.** Lapunk tegnapi számában megírtuk Henglerné Orgován Terézia lopási esetét, melyen szerencsése rajtaosították a különben jól öltözött hölgyet. Tegnapi még tagadott, s véletlennek tudta be tettét, a kéjvonatozó ártatlant játszotta, ma

már azonban hiábavaló a tagadása. A miskolci rendőrségtől megjött a távirat, melyben értesítik az aradi rendőrséget, hogy Henglerné egy nemzetközi betörőnek nagyjérdemű oldalbordája, aki maga is hivataloszerűleg üzi a sebmetzés mesterségét. Az asszony most már beismerésben van.

— Műkedvelői előadás és táncszivigalom. Az aradi iparos ifjak önk. és betegsegélyző egylete ma tartja meg az ipartestület dísztermében már többször hirdetett műkedvelői előadását, mely táncszivigalommal lesz egybekötve. Az iparos ifjuság ezen előadása iránt az iparosság körében nagy érdeklődés mutatkozik. Az egylet műkedvelői tagjai teljes buzgalommal oda törekszenek, hogy ki érdemeljék a megelégedést. Ez alkalommal a „Felhő Klári” népszínmű kerül színre Kelli László rendezése és Kressz Ferencz karnagy vezetése alatt. A főbb szerepeket Hajdu Mariska (özv. Abáné), Kelli László (Aba András). Kirilovits Margit (Felhő Klári), Szalkay Emma (Felhő Katicza), Varga János (Fátyol Ferkó), Farkas Menyhért (Tenger Adám), Glutig János (Bálint fia), Kitajka János (Csik Vendel), Vincze Károly (Csik Istók) és Klinger Emilia (Viola Eva) játsszák. Belépti díj személyenként 60 kr., jegyek előre válthatók az egylet helyiségében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté pont 8 órákor.

— Égő oltár. Miskolcra, a minorita-templomban egy requiem alatt az oltáron levő koszorúk tüzet fogtak. Az oltáron levő gyúlékony anyagból készült tárgyak mind elégettek. A tüzet a papok oltották el, s csak az ő lélekjelenlétöknek köszönhető, hogy a nagy rémület dacára, semmi nagyobb baj nem történt.

— Megfojtja a zsidót. Az aradi városházi börtönöknek nagy ismerője Króna Ferencz. Sokszor töltötte ott az éjszakát s mégsem akar okólni. Tegnap éjjel ismét berogott, s ezen állapotában elment Dávid Vilmos korcsmájába honnan előző este kidobták. Ott nagy lármás csapott, s esküdött, hogy addig haza nem megy, míg a zsidót meg nem fojtja. A korcsmáros rendőrökért küldött, kik azonban — úgy látszik — nem imponáltak Krónának, mert dulakodni kezdett velük s Molnár István súlyosan megsebesítette. Elvezénylés fenyegetésért, s hatósági közeg elleni erőszakért átkísérték a vizsgálóbíróhoz.

— Anya és leánya. Tokajban nagy részvétet keltett a csapás, mely Királyfalvy Gábor ügyvéd családját érte. A múlt héten Zilahy Gyula, a nemzeti színház tagja vendégszerepelt Tokajban s ez alkalommal ott bált rendeztek. E bálban jelen volt Királyfalvy 17 éves Melánia leánya is, a család dédelgetett kedvencze s kitünően mulatott. Másnap Királyfalvy leányaival a bálról beszélgetve, valami csekélység miatt összezőrtent legidősebb leányával, akit aztán megpironगतott. Ezt a leány annyira szívére vette, hogy e kiáltással: „Isten veled” elrohant s a Bodrogba vetette magát. Legitjebb nővére, Krisztina, aki utána futott, nem bírta őt visszatartani. Holttestét még nem találták meg.

— Nem tehet róla. Egy ember azzal volt vádolva, hogy kabátot lopott. Ugy látszik, hogy a vádlottnak specialitása a kabátlopás, mert már másodszor került ezen a czímen a vádlottak padjára.

— Beismeri-e a lopást? — kérdezi tőle az elnök.

— Igen, de nem vagyok megrögzött tolvaj. Csak azt lopom, a mire szükségem van.

— Igen ám, ha először lopott volna kabátot; de maga egy hónap lafolyása alatt kétszer került ide kabátlopás miatt:

— Elnök ur, nem az én hibám... egy hónap óta nagyon meghiúsítottam.

— Pályázatok. Aljegyzői állásra a kaloccai törvényszéknél 2 hét alatt; albirói állásra a vinga járásbírósnál 2 hét alatt; postamasteri állásra Csabrendeken 3 hét alatt albirói állásra a csákvai járásbírósnál 2 hét alatt.

— Rövid hírek. Nyír egy házában tegnap a Zieger-féle malomban a gép elszakította Tamo-

sovsky páklegény karját. Felgyógyulásához keves a remény. — Varsányban három parasztleány szováltás közben agyonütötte Németh Ferencz gazdaembert. A gyilkosokat beszállították a kirázi járásbíróhoz fogházába. — Szegeden tegnap Kardos István fiatal legény agyonlőtte magát, mert örökségét elmulatta. — Németh-Bolyon Mant Antalné jömodu paraszt asszonyt ösmeretlen tettesek meggyilkolták s lakását kirabolták. A rablógyilkosokat nyomozzák.

HYMEN.

Hausser Rezső, szegedi közepkereskedelmi iskolai tanár f. hó 16-án esküszik örök hűséget az ottani róm. kath. templomban Vass Jolán kisasszonynak, Vass Mátyás ismert paedagógus és tanügyi író leányának, lapunk felelős szerkesztője húgának.

GYÁSZROVAT.

† Özv. Lilienberg Józsefné elhunytáról vetünk mély részvéttel értesítést. A megboldogult halálával több ismert család borul gyászba. A család által kiadott gyászlap ez: Lilienberg Laura férj, dr. Adler Lipótné és Lilienberg Sándorné szül. Deutsch Kata menyé, dr. Adler Lipót veje, Adler Elek és Anna unokái, Blau szül. Winkler Emma huga, Meuzer szül. Lilienberg Róza sógornője, Blau Bernát és Lilienberg Mór sógorai, számos rokon nevében szomorodott szívvel tudatják a forrón szeretett anyát, a jó nagy anyát és testvér, az áldozatkész rokon Özv. Lilienberg Józsefné szül. Winkler Amáliának, élete 56-ik évében, 1894. évi július hó 7-én, délelőtti fél 12 órákor történt váratlan és lesújtó elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. évi július hó 9-én, délelőtti 10 órákor fogtak Pankotán, az izraelita sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Béke lengjen porai felett!

EGYLETEK, TARSULATOK.

(*) Az aradi ipartestület előjárásága hétfőn f. hó 9-án délután 5 órákor a következő tárgyszorozattal ülést tart: 1. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Junius havi számadások és irodai ügyforgalom előterjesztése. 3. Önálló iparosok közötti változások. 4. A kereskedelmi és iparkamara leirata a vasúti átlomás kibővítése tárgyában. 5. Kereskedelmi és iparkamara leirata a budapesti villamos gépkiallitásra való felrándulás tárgyában. 6. Elnöki jelentés az iparostanonczi iskolák — valamint a fa- és fémpipari szakiskolákban megtartott évszázó vizsgákról. 7. Elnöki jelentés a Kossuth-szoborra befolyt adakozásokról. 8. Bizottsági jelentés az özevgyi alap tárgyában. 9. A fa- és fémpipari szakiskola zárszámadásainak jóváhagyása. 10. Kunfélegyházi ipartestület meghívója zászlószen-telésre. 11. Esetleges indítványok. 12. Szabadítások. Nikolicz Péter elnök, Kiss Ferencz titkár.

(*) Az aradi kerületi betegsegélyző-pénztár félévi számadását az alábbiakban ismertetjük: Bevétel: Pénztári pénzkészlet a m. év végével 1223 frt 15 kr. Járulékokban a tagok részéről 9496 frt 82 kr., a munkaadók részéről 4153 frt 15 kr. időközi kamatokban 3 frt 19 kr. belépési díjakban 35 frt bírságpénzekben 52 frt, egyéb bevételek czímen 269 frt 86 kr., összesen 15,233 frt 17 kr. Kiadás. Táppénzekben, 5068 frt 47 kr., kórházi ápolási költségekben 743 frt 32 kr. gyógyszeresek és orvosi segédeszközökért 3357 frt 59 kr. temetkezési pótlékokban 262 frt. irodaszerek és eszközökért, 240 frt 97 kr. fizetések és tiszteltelidijak 3463 frt 99 kr. pénzkészlet mint pénztári maradvány június 30-ikával 1842 frt 34 kr.

TANÜGY.

Az értesítők.

— Iskolánk munkássága az imént mult iskolaszabványban.

(Sz. K.) Mint sok egyébrek, úgy az iskolai értesítőnek is, német volt az anyja. Az ötvenes évek elején 1852—3-ban jelent meg az első magyar gimnáziumi „programm”. Azóta a „programm” minden rangú és rendű iskolánál be van hozva. Valóságos irodalmat képez a program-irodalom és a mint észre veszem, 4—5 év óta nemcsak beléértékben,

hanem külső csinban és eleganciában is emelkedtek. Valóságos versenyt látunk az iskolai értesítők érdekességének és becsének kifejtésében.

Nem lehet czélunk szűk határaink között a hazai programokat bemutatni; de igen is szerencsésekknek tartjuk magunkat, ha az aradi iskolák program irodalmát mutathatjuk be. Programjainkkal bátran léphetünk a nyilvánosság elé, van bennük tartalom, becses és érdekes is; de kiállításuk is olyan, hogy alig versenyezhet velük más iskola programja.

Kezdjük tehát a Maros parton és húzódjunk az ottani Muzsa-templomok végig és azután nézzük a városban levő áldozathelyeket is.

A sorban az első:

1. Az aradi királyi főgymnasium értesítője az 1893/94. iskolai évről. Közlétesési Himpfner Béla, igazgató. Arad, az aradi nyomdatársaság könyvnyomdája. 1894. 104 lap.

Dr. Richter Aladárnak: „A német, francia, belga, angol és svájci egyetemek és akadémiák, azok természettudományi, főképp növénytanintézetei, múzeumai és botanikus kertjei” című érdekes és becses tanulmányával kezd. Európa 23 első rangú városa 28 főiskolájának összesen 85 növénytanintézetében, 32 botanikus kertjében, 40 természettudományi és botanikai múzeumában, öt akadémiái rangú intézetnél, öt elsőrendű magángyűjteménynél és egy francia lycéumnál tapasztaltakat írja le a fiatal tudós szerző.

Alig van nyugot Európának városa, melyet szerző tanulmány czéljából meg ne látogatott volna. Volt Párisban, Londonban, Münchenben, Bécsben, Stuttgartban, Strassburgban, Brüsszelben, Heidelbergben, Karlsruheban, Genfben, Zürichben stb.

A 44 oldalra terjedő tanulmány a szakfőrfiakat különösen érdekelheti, már csak azért is, mert szerző ezen tanulmányát a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez írt jelentése alapján tette közzé.

A tanári testület áll 19 állami tanárból, 7 hittanárból, és 6 rendkívüli tárgyakat tanító-ból. A tanárok közül irodalmilag is szerepeltek Cserépfalva József dr., Kara Győző, Richter Aladár dr., Stauber József és Nagy Sándor.

A tananyag kimutatásával nem foglalkozunk, mert az először hálátlan és másodszer csak akkor volna érdekes, ha a szomszéd középiskolák végzett tananyagával vennők párhuzamba. Elég nekünk annyit tudnunk, hogy nagyon eleget tanulnak.

A „szabad dolgozati feladványok”-ból alig állanak ki a felsőbb osztálybeliekkel a versenyt? Hej, sok olyan dologról irnak ezek a szegény gyerekek, a melyeket egyszer mi is tudunk, de azután szépen elfelejtettünk, ilyenek p. o. Mi lehetett a magyar pogánykor költészetének a tárgya? A magyar nyelv fejlődésének története rövid vonásokban Kinizsi Pálné imádsága alapján. Aeschylus és Euripides Agamemnonja közötti különbség. A legfőbb jó Platon és Aristoteles etikájában.

Az érettségi vizsgálatot a 16 tanuló közül 14 tette le. Nagyon szép eredmény.

A szertárok azok köztudomás szerint páratlanok. Hisz Arad városa maga is jelentékenyen járult hozzájuk. Van a gymnasiumnak három könyvtára, természettudományi, természetrajzi rajzi, és földrajzi szertára, éremgyűjteménye, történelmi régiségtára, philologiai szemléltető gyűjteménye és tornaszertára. Az éremgyűjteményt kivéve mindenütt volt szaporodás.

A „Petőfi önképzőkör” működése köréből megtudjuk a legderékasabb szereplők neveit, ezek: Dobroszláv Péter, Farkas Béla, Telescu György, Lengyel István, Schill Fülöp és Spiróch Lajos. Az érdemes realista tanulókat majd a realiskolánál fogjuk fölemlíteni.

A kör megtartotta Jókai jubileumát külön ünnepélyvel, tartott 20 rendez, több bíráló és egy díszgyűlést; a tagok szavazás, fölolvadás, szabad előadás, ismertetés, bírálat és zene terén működtek.

A „Segélyző-egyesület” az idén 331 forint erejéig járult az ifjuság segélyezéséhez. Az alaptőke ma 6374 frt 68 kr.; a tagok száma 118, kik között van 97 alapító és 21 rendez.

A főgymn. igazgatóság kezelése alatt kilencz alapítvány van. A jutalmazottak a kö.

Hirdetmény.

A városi törvényhatósági bizottság 15068/484 1886. sz. a. alkotott és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 67890/826. sz. a. kelt intézményével jóváhagyott szabályrendelet alapján felhívják a város közönsége, hogy a kertekben különösen almafában tenyészni szokott vértetűről mutatkozáskor azonnal jelentést tegyenek.

Egyidejűleg a vértetű (Schuron Pira langéra) rövid ismertetése és irtásának módja, a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi m. kir. Miniszterium 1 295/III., 1893. és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 14968/855. számú intézményével leküldött utasítás alapján a következőkben közöltetik.

A vértetű könnyen észrevehető, mert hátát és testének végét fehér gyapjuszzerű pehely bo-

ritja, és a vékony faágaknak a földfelé eső részére nagyobb számban össze csoportosul, miáltal szembetűnő fehér foltot képez.

Meglepő fiatalabb csemeték, és alsó galylyak fertőtlenítésére 150 gramm zöld szappan, 200 köbcentiméter kozma szesz és 9 gram carbolsav, annyi vízben oldatik fel, hogy az egész egy liternyit tegyen ki, az egészet azután még 4 liter vízzel felhígítjuk, mely keverékkel a galylyak és csemetéknek a rovar által elrejtett részei gondosan bekenendők. Meglepő öregfák petroleummal, fiatalabb fák pedig 3 rész petroleummal és 1 rész vízből álló keverékkel jól beecsetelendők.

Miután a vértetű a gyümölcsfák gyökerin telel át, a meglepett fa körül a föld a fa felső gyökereig felásandó oltatlan tört mésszel behintendő és földdel ismét betakarandó.

Oltó galylyaknak más község határából vagy

a nyugot-európai állomásokról való behozatala szigorúan tiltatott. Erről a közönséget azzal értesítsem, hogy a mennyiben a vértetű irtása nem eszközöltetik, az hivatalból fog az illető fatulajdonos terhére teljesíteni, s azonfelül 2 frttól 50 frtig terjedhető pénzbírsággal büntettetni.

Arad, 1894. június hó 23-án.

Sarlot,
főkapitány.

231 | 894. g. sz. u.

1—*

HIRDETMEY.

A városi színház-épület déli bérházának 1-ső emeletéa levő 3. sz. jelenleg Simonyi Lajosné urnő által birtokolt, és 6 utcza, 1 elő, 1 cselédszobából, konyhából s kettő kamarából álló lakás f. é. május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbevétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni

Arad, 1894. május 25.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi május hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,23	5,55	4,37
Kétegyháza	2,54	6,13	5,08
Lőkősháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lőkősháza	12,14	8,49	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,25	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	—
Glogovács	2,44	6,46	4,42	—
Györök	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Borzova	—	8,14	6,12	—
Tótvárad	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,56	7,00	—
Piski	—	11,04	10,11	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,18	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,40	—

Erdély felől.

	délelőtt	éjjel	este
Tövis indul	3,19	—	1,35
Gyulafehérvár	3,48	—	2,14
Piski	5,35	—	3,59
Soborsin	8,21	—	6,26
Tótvárad	8,40	—	6,42
Borzova	9,09	—	7,07
Konop	9,25	—	7,24
Radna-Lippa	9,58	5,47	7,56
Paulis	10,11	6,02	8,08
Györök	10,25	6,18	8,20
Glogovács	10,48	6,47	8,44
ARAD érkezik	11,00	7,00	8,55

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lőkősháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lőkősháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,33
Sofronya	8,30	8,53
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,35	5,58
Uj-Arad	6,48	11,59	6,09
Németságh	7,05	12,24	6,27
Vinga	7,32	12,52	6,46
Orczifalva	7,48	1,09	6,58
Merczifalva	8,03	1,25	7,09
Szt.-András	8,19	1,44	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,10	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVAR indul	8,00	1,12	8,15
Szt.-András	8,20	1,41	8,45
Merczifalva	8,34	1,59	9,06
Orczifalva	8,45	2,15	9,21
Vinga	9,02	2,40	9,46
Németságh	9,17	2,57	10,04
Uj-Arad	9,34	3,30	10,30
ARAD érkezik	9,44	3,44	10,50

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikló	9,51	7,26
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,28	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHAZA indul	5,17	8,03
Elek	5,30	8,28
Ottlaka	5,40	8,36
Sikló	5,51	8,50
Székudvar	6,08	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarásmaj.	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovácsné	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHAZA érkezik	8,55	10,30

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHAZA ind.	8,00	5,16
Bánkut	8,22	5,36
Megyes-Bodzás	8,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovácsné	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,35
Kamarás-major	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,28	4,49
Pécska	5,43	9,36	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,12	6,46	4,08
Makó	3,35	7,05	4,50
Apátfalva	3,55	7,24	5,15
Nagylak	4,02	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,17	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,08	8,28	7,00
Tompa	5,32	8,50	7,27
Battonya	5,45	9,02	7,42
Pécska	6,10	9,26	8,10
Szt.-Tamás	6,23	9,39	8,24
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ótvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,19	5,02	1,36
Világos	7,46	6,29	2,39
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelekek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,44	7,27	4,43
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alosill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00
Almás-Alosill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47
Bokszeg-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelekek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszka-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ótvenes	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,08	6,52

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

vetkezők: Reisinger Ferencz, Czitronyi János, Farkas Béla, Hohn Béla, Szabó Arpád, Kohn Jakab és Weigl Izidor.

Osztöndijasok voltak, és pedig Bibosia-taki Kovács István, Póka Rezső és Dobroszláv Péter; más osztöndiját-élveztek: Kollmann Odön, Seprenyi Imre, Rochel Dezső, Hanthó Sándor, Bánfy József és Binder Rezső. Ezek között mindenből kitünő; Kovács István és Póka Rezső.

Az intézet története semmi oly adatot nem tartalmaz, melyről a n. é. közönség már a becses lapokból megelőzőleg, annak idejében ne értesült volna.

Most jön a szülőkre és ifjuságra nézve a legérdekesebb rész: az érdemsorozat. Volt pedig a 364 fiu között, 14 jeles, 52, 210 elégséges szorgalmu tanuló, 38 tanuló bukott egy tantárgyból, 26 kettőből és 24 többből; a végleges elbuktás-téhat körülbelül 7 százalék; a mi egy cseppet se bizonyít a mellett, hogy rendkívüli szigorúságot, vagy nagyon nagy mértéket használtak volna a klasszifikálásnál.

Végül van egy jelentés a tornatúgyról, melynek pointje az, hogy az ifjuság három ízben vett részt torna és természetrajzi kirándulásokban. A tornaversenyen 18-an tüntek ki.

A jövő iskolaévre a beírások szeptember hó három első napján lesznek. Legjobban kell szorgalmazni a beírást a III. osztályra, mert már ennél az osztálynál nem hajlandó a miniszterium párhuzamos osztályt fölláztatni, de 60-nál többet fölvenni se enged.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A hűtető bíróság munkarendje.

Az aradi kir. törvényszék előtt hétfőn a következő bűnügyek kerülnek végtárgyalásra: Avram Éva ellen sikkasztás. Schaman Emanuel ellen lopás. Husztye Ilona ellen sikkasztás. Tarcsa Tódor ellen súlyos testisértés. Szenzorzsán Jócza ellen gondatlanság által okozott súlyos testisértés.

S. Korhely férj halála. Pap András a r a di lakos feleséges ember létere nap-nap után korhelykedett, mit a felesége, ki különben nagyon katonás asszony volt, nem akart tűrni s ezért a több alkalommal részegen hazatántorgó urát elverte. Egy nap azonban nem igen kimélte karja erejét mikor a férj uram megint részegen jött haza és úgy találta bottal elverni Pap Andrást, hogy az a fején kapott sérülések következtében meghalt. A kir. törvényszék a tegnapi végtárgyaláson öv. Pap Andrást 3 évi fegyházra ítélte.

S. Halálos végű verekedés. A gyűlölség olyan valami, mely ha egyszer befészkelte magát valahová, nem tud onnan kivesszük. Így volt ez Desku Juon almási lakosnál is, ki régi haragosa volt Hamza Páveinek, ki szintén almási lakos volt. Sokáig kerülték egymást, de végre még csak összetűztek. A verekedés Hamza Páve halálával égződött. A tegnapi tartott végtárgyaláson az aradi kir. törvényszék Desku Juont 6 évi fegyházra ítélte.

TÁVIRATOK.

Affer a tőzsdén.

Budapest, július 7. (Saj. tud. távirata.) A tőzsdén Farkas ügynököt, ki Löry bankár alkalmazottja volt, avval gyanusítják, hogy a halálba kergette Löryt. Midőn ma Farkas a tőzsdén megjelent, háromszáz kollégája üvöltötte: »Kivele! Mivel pedig Farkas nem távozott, a kollégák brevi manu kidobták.

Beniczky Gábor temetése.

Czinkota, július 7. (Saj. tud. távirata.) Az öngyilkossá lett Beniczky Gábort ma nagy részvétellel helyezték a családi sírboltba.

Óriási tűzvész.

Nagybecskerek, július 7. (Saj. tud. távirata.) Városunkban az Engel-féle telep teg-

nap kigyuladt s a körülötte lévő épületek is lángba borultak. A tüzet csak ma reggel sikerült eloltani. Engel kára száz ezer forintot felel van; a telep biztosítva volt, a többiek kára azonban kiszámíthatlan s többnyire nincsenek biztosítva.

Elgázolta a vonat.

Békéscsaba, július 7. (Saj. tud. távirata.) Szántó János békési növendékfiut, a ki a 44-ik őrházmat a sineken aludt, a vonat elgázolta. Mindkét lábát szilánkokra nyomta a vonat, úgy, hogy amputálni kellett. A fiu az amputálás után meghalt.

Halálra ítélve.

Szatmár, július 7. (Saj. tud. távirata.) Francs Pál négyszeres rablógyilkost a törvényszék ma délután kötéltre ítélte, Ujj Borbála bűnrészesét pedig életfogytig tartó börtönre.

Gázrobbanás.

Karpin, július 7. (Saj. tud. távirata.) Ma délelőtt a János-tárnából az irodákba gáz ömlött és nagy dörgéssel felrobbant. Hárman súlyosan megsebesültek.

Hajszá az anarchistákra.

Páris, július 7. (Saj. tud. távirata.) Az anarchistákat szakadatlanul nagyszámmal fogdossák össze itt és a vidéken. Nem egy kitünő fogás van. Európaszerte feltűnést kelt a svájci szövetségi tanács álláspontja, mert az anarchisták elleni nemzetközi aktiót nem akarja.

Salisbury vádja.

London, július 7. (Saj. tud. távirata.) Salisbury anarchista ellenes javaslatának tárgyalásánál Rosebery elnök rosszalta Salisbury azon vádját, mintha Angliában volna az anarchismus központja. Ezzel Angliára hárulna a felelőség minden anarchista merényletért.

Gyilkos vadak.

Buenosayros, jul. 7. (Saj. tud. távirata.) Bolíviában a benszülöttek Arre volt elnököt megölték és holttestét megcsonkították.

Veregző sztrájkolók.

Chicago, július 7. (Saj. tud. távirata.) A helyzet rosszabbult, a városban mindenütt anarchia-erőszak uralkodik. A sztrájkolók kifosztották a raktárakat, elégették a vonatokat, letépték a villamos lámpákat. Egyik vonatról lekapcsolták a mozdonyt és nagy sebességgel neki eresztették más vonatoknak, melyek szét rombolódtak. A rendőrség lött és két sztrájkoló meghalt, több megsebesült.

Baltimore, július 7. (Saj. tud. távirata.) Az ohioi vonalon is megtámadták a sztrájkolók a vonatot, s ekkor is több sztrájkolót megölték.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi országos vásár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 7.

(S. ss.) Az idei nyári országos vásár bizony gyengének ígérkezik. Különbent is az aradi Péter-Pál vásárok rendszerint ilyenek, mert a nép mezei munkával van elfoglalva s nem igen ér rá a városba jönni.

Csütörtökön, pénteken és ma tartatott meg a külső vásár, mely állat- és nyersbőr-vásár-
Az állatvásár néptelen; a felhajtás csekély, de vevő még kevesebb. Jobb keres-

letnek kívánok a hizott ökrök és borjú. Lovakban csakis 3-4 éves kancozák kerestetnek.

A nyersbőr- és ár megjelentős élénk. Különösen ló- és borjú-bőrökben nagy a hozatal, azonban alig akad rá vevő.

Kínáltatott mintegy 6000 drb. ló b ő r, elkelt 7-11 frtig. B á r á n y ö r 2000 drb., 2 frt. 2.20-ig, J u h ö r 5000 drb. 3.60-4 frtig. G i d a b ö r ö k 2.40-3 frt. páronként, Ö k ö r b ö r 70-80 frtig 100 kilónként.

A belső vásár valamivel népesebb s itt több vidéki fordul meg, mint a külső vásáron.

Aradi gabonaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 7.

(S. ss.) Vidékünkön az időjárás a lefolyt héten némileg száraz volt, ami a mezei munkák végzését nagyban elősegítette. E héten már a cséplés is megkezdődik. Pozitive állít-hatjuk, hogy az idei termés a tavalyinak mennyiségileg nem sokkal áll mögötte, minőségileg azonban felülmúlja a tavalyit.

A gabnaüzlet — mint az új szezon küszöbén rendezés — lanyha volt. A malmok és kereskedők egyaránt tartózkodók; várják az új árut, a mikor is a mostaninál sokkal olcsóbb árakat remélnék. — Nem is fognak osalódni, mert az utóbbi napokban különösen a külföldi terméssről oly kedvező hírek érkeztek, hogy a tőzsdén és a piacon a buza ára 30-40 krral hanyatlott. A cséplés befejezéséig további árcsökkenés várható.

B u s a jelentéktelen kínáttal volt a piacon, az ára néhány krajzárral csökkent. A vételkedv kedvezőtlen. Itt-ott feltűnt egy-egy kocsi új buza, melynek minősége (78-81, sőt 82 kilós) valóban meglepő. T e n g e r i b e n szintén kevés volt a behozatal. Kereskedőink nem vásároltak, az árak sem változtak. Egyik aradi szeszgyár nagyobb átalakítási munkák következtében kénytelen volt vásárlását és működését is egy időre beszüntetni. Más gabnaneműekben — kivéve az új árpát — abszolúte nem volt forgalom.

Lanyha irányzat mellett Aradon és Uj-Aradon eladatott:

- U j - b u z a 6.30-6.50-ig.
- O b u z a 6.20-6.40-ig.
- t e n g e r i 4.20-4.40-ig.
- r e p o z e 7.10-7.40-ig.
- á r p a 4.20-4.50.
- é - á r p a 4.80-5.10.
- s a b (névleg) 5.50-6.10-ig.
- r o z s (névleg) 4.50-4.60 krrig méter-mázsánként.

Aradi lisztüzlet.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 7.

(S. ss.) A folyton hanyatló buzaárak mellett a lisztkereskedők nagyban tartózkodók és várakozó álláspontra helyezkednek. A további árcsökkenéstől való félelemben malmaink alig voltak képesek eladásokat eszközölni. Így a lefolyt héten csakis a régebben kötött üzletek lebonyolításáról lehetett szó. Az irányzat lanyha. Az aradi malmok mai jegyzése a következő:

D a r a 14 frt 60 kr.
L i s z t :
0 1 2 3 4 5 6 7 B 8
18.80 19.20 19.20 11.70 11.40 11.10 10.70 9.40 6.40

K o r p a : F. 4 frt, G. 3 frt 70 kr.
Az árak Aradon, 100 kilónként összszulyt tisztának véve, zsákostól értendők.

Az aratás.

— Saját tudósítónktól. —

Acsucza, jul. 7. Az esős, szeles időjárás végre megszünt, a mi vetéseink fejlődését nagyban akadályozta. Míg a megye más vidékén már 8 nap óta folyik az aratás, nálunk csak két nap előtt fogtak hozzá. Az eredmény közepen aluli. Buzánál 6-7 mmázsánál többet nem is remélünk. A kukoricza visszamaradt, a kerti vetemények gyengék.

Glogovác, jul. 7. Az esőzések megszűnése, és a meleg idő beállása minden terményre kedvező befolyással van. Az aratás mindenütt megkezdett, munkásokban mint ez időben mindig, kevés hiány észleltetik. A buza, rozs és árpa aratása folyamatban van, a kevés kőrái vetéseken kívül általában az őszi buza aszeme tökéletesen és szépen kifejlődött, általában szép aczélos a minősége és habár ke-

resztekben nem sok az eredmény mégis inkább jó termésnek mondható. A rozs szintén inkább jó hozamot ígér, ugy az árpa is, a zab szépen fejlődik és szintén középen felüli termést ígér. A tengeri kapálása befejeztetett eddigelé a legjobb termést ígéri. A burgonya is szépen fejlődik, bő aratást ígér, habár helylyel-közzel a rozsa megtámadta; a burgundi répa szintén szépen diszlik. A fillokszera által még meg nem támadt szőlők bő szüretet ígérnek. A gyümölcsfák terméssel tulterhelve vannak. Széna kevés és teljesen rossz termést adott, a bükköny, lóhere, és muhar bő termést ígér.

Bánhegyes, jul. 7. Az aratás javában folyik, hétfőn a cséplés is kezdetét veszi. Az eredmény kielégítő. Tengeri, dohány szépen fejlődnek. A kertü vetemények esőt kívánnak.

Dombiratos, jul. 7. Vidékünkön a cséplés megkezdődött. A termés fényes: 30—40 kereszt holdankint. A buza 10—12, rozs 8—9, árpa 7—9 métermázsát ígér. A minőség olyan, melyhez hasonló 1878. óta nem volt. A tengerinek esőre lenne szüksége.

Tornya, jul. 7. A buza 10—12 mmázsát ígér holdankint, az árpa 7—8-at. A cséplés a napokban veszi kezdetét. Az eredménynel a gazdák meg lehetnek elégedve. Gyümölcs rengeteg sok lesz. Tengeri szépen fejlődik, ugy szintén a kertü vetemények. A hesseni légy és rozsa itt kevés kárt tettek.

Hidegkut, jul. 7. Az aratást határunkban megkezdették. Az eredmény minőségileg felülmúlja várakozásunkat. Az utóbbi hetek időjárása igen sokat segített; a kereszttek száma 20—22, tehát holdankint 8—9 mmázsa várható. Tengeri és dohány jól fejlődnek, burgonyára és egyéb kertü veteményekre eső kelene.

Aljos, jul. 7. Az aratás folyik, az eredmény kielégítő. A buza 8—10, a rozs 7—9 mmázsa magvat ígér, dacára annak, hogy a hesseni légy óriási károkat tett. Az árpát cséplik; 5—7 mmázsát fog adni. A tengeri és kertü vetemények szépen fejlődnek.

Nagylak, jul. 6. Az általános aratás e hó 2-án vette kezdetét. Buza minősége sokkal jobb lesz az idén, mint tavaly, noha mennyiség tekintetében meg nagyon mögötte marad annak a mennyiben még a legkésőbbi vetések is szüvegetek a hesseni légytól, e mellett mintegy 500 kath. holdat e járásban ki kellett szántanunk és más, többnyire takarmánynövényekkel bevetni s a ki busáját ki nem szántotta, az most aligha kap holdankint 1 mm. gyenge szemet; jó volt kiszántani. A kevésbbé hibás buzából 14 keresztet számítunk kis holdankint á 45 kg. számítva, meglesz a 6 mm. termés. Legelőink kopárak s így legelőn levő jóságunk osaknem éhen pusztul. A buzából közepes termést remélünk, azonban árpa és zab csak gyengén közepeset mutat. Legnagyobb hiányát fogjuk ez évben a takarmánynak érezni, mert ugy az árpa, mint a zab ezalmája kicsiny, e mellett a rétek is igen változó eredményt nyújtanak. A lucaerna néhol már harmadszor levágva, de másut ismét csak két vágást ért. Egyik nagy hiánya lesz állattenyésztésünknek az, hogy takarmányrépánk osaknem semmi sem lesz, legtöbbször kétszer is vetettek s most már harmadszor kapálnók, de megeszni valami hernyóféle. Gyümölcs van elég.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok, 1894. évi július hó 6. Hízott sertésárak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kilon felüli sulyban) 42.—42.5 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 42.—42.5 — krig. Fialat nehéz (pkint 320 kilon felüli sulyban) 44.—45.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 kilon sulyban) 43.—44. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kilon terjedő sulyban) 42.—43.5 krig. II. Magyar második: Nehéz (páronkint 280 kilon felüli sulyban) 42.—43. krig. — Közép (pkint 220—280 kilon sulyban) 43.—43.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kilon terjedő sulyban) 42.—43. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilon felüli sulyban) 43.—44. krig. Közép (páronkint 220—260 kilon sulyban) 43.—44. krig. — Könnyű (páronkint 220 kilon terjedő sulyban) 42.—42.5 krig. Sertésállomány szám 1894. július hó 4-én volt készlet 192,286 darab. 1894. július hó 5-én felhajtott: 1497 drb. 1894. július 5-én elszállított: 2814 drb. 1894. július 6-án maradt készletben 192,406 drb. — A hízott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Szerzészet.

— Julius 7. —

A készlet a mult héten is élénk, az irányzat szilárd volt.
Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 54.50. kicsinyben 55.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve: 35 fnt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, július 7. d. n. 5 óra.

F. e. j.		Irányat	100 kg. ár
			frttól frtig
Buza bászai uj			6.85 7.25
Buza tiszavidéki			6.90 7.25
Buza pestvidéki			6.85 7.25
Buza fejeermeyei			6.85 7.25
Buza bászai			6.95 7.30
Rozs uj, I-ső rendű			
Rozs uj, II-od rendű			5.— 5.10
Arpa takarmány			4.90 4.85
Arpa égetni való			
Arpa sörfőzdei			
Zab			
Tengeri bászai			
Tengeri másnemű			
Káposzta-repoza bászai			4.85 4.95
Köles			
Buza szept.-okt.			6.88 6.88
Buza márcs.-ápr.			7.21 7.23
Buza máj.-jun.			
Rozs szept.-okt.			
Tengeri jul.-aug.			5.17 5.26
Tengeri aug.-szept.			5.08 5.10
Tengeri októberre			4.07 4.09
Zab márcs.-ápr.			
Zab szept.-okt.			5.90 5.92
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.			9.85 9.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktözsden.

Budapest, 1894. július 7.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék 4%	95.05
Magyar arany 4 1/2%	128.—
Magyar ezüst 4 1/2%	101.75
Magyar keleti vasut 1878.	124.—
Magyar földterhermentelési kötvény	95.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentelési kötvény	98.—
Magyar nyeresimény-sorsjegy kölcsön	149.50
Tizaszabályozási és szegedi kölcsön	142.25
Osztrák papírjárdék	98.—
Osztrák járdék ezüst	98.—
Osztrák járdék arany	121.50
Korona járdék	
1880-ki államsorsjegyek	147.—
Osztrák-magyar bankrészevény	1000.—
Magyar hitelbank részvény	440.—
Osztrák hitelintézet részvény	351.—
Osztrák-magyar államvasut	338.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.97
Német birodalmi márka	61.45
London	125.30
Páris	49.80

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A. (Arad) Anyira nem rosszak, hogy valahogy ki ne lehetne őket korrigálni, de nem is olyan jók, hogy a korrekciót megérdemelnék. Olyan se hideg, se meleg versek, csupa közhelylyel és szélesen letaposott frázisokkal. Próbálkozzék meg inkább a prózával.

I. D. (Makó). Csak azorgalmasan tovább. Jobbulást kíván a redakció és üdvözlétet küldi.

KIS LOTTO.

Budapesti:

48, 7, 33, 34, 52.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTÉR.*

RAVASZ IMRE

legelső fényképészeti és festészeti műterme

Aradon, Andrásytér 15. sz.

Hermannpalota kerthelyiségében.

* Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Elvállal minden fényképészeti szakmába vágó munkálatokat, készít kis képek-ről nagyobbításokat egész életnagyságig, olajban festve vagy retoucheban. Továbbá látogató-jegy alakú fényképek ugyszinte Cabinet, Makart, Promenad Budoir és az ugynevezett új forma képeket, chromo-festett s beégetett képet, melynek finomsága minden festett képet felülmul. A legnyughatatlanabb gyermek megszólalásig élethűen egy másodpercz alatt bármily nagyságu alakban lefényképeztetik, a műteremben készült munkálatok tiszta és élethű kiviteleert kezesség nyujtatik. Felvételek kívánatra üzleten kívül is eszközöltetnek a legjutányosabb árak mellett. 357 15*

Tambura zene-estély.

Ma vasárnap, 1894. július 8-án

Ifj. Schór Béla

,Vademberhez* címzett vendéglőjének

gyönyörű kert-helyiségében

Deák Ferencz-utca 26. sz. a.

az I. belgrádi tambura zene és énekkar

nagy

HANGVERSENYT

rendez, melyre a n. é. közönséget meghívja tisztelettel:

Pavle Pivarovits,

zene és énekkar vezető.

Kezdete 8 órakor. Belépti díj nincs.

Kitünő italok és izletes ételekről gondoskodva van.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek

a cséplési idényre

kölcsön-zsákjaimat

felajánlani, és pedig:

1—200 darab vételnél 2 krajczárért,
200—500 darab vételnél 1 1/2 krajczárért,
hetenként és darabonként.

Domán Ignác

zsákkölcsön-üzlete.

Asztalos Sándor-utca (Árucarnok.)

Széchenyi

sörösarnok

Andrásytér, a városházzal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a valódi tiszta

Dréher-féle

dupla márcziusi

schwehathi sör

hazli nélkül

egyedül nálam kapható, miután a vendég a a jégsekrényvel szemben ül, és így a csapolást és a hazli nélküli sörbeöntést mindenkor láthatja.

Délben

kitünő ebéd,

naponkint friss villásreggeli,

este különleges izletes vacsora

kapható.

Magyar és külföldi tiszta I-ső rangú borok méretnek ki 50% olcsóbb mint bárhol.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

1894. évi július hó II-én

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1894. évi ápril hóban esedékes

zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Weisz Dávid.

Kvizda-féle köszvényfolyadék.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító házi szer köszvény, csusz és idegbajok ellen. Kapható minden gyógyszer-tárban.

Tessék a védjegyre ügyelni a vételnél határozottan ki-fejezni:

Főletét:

kerül. gyógyszer-tár, Kerneuburgban.

1/2 palack
1 ft. 8. é.

60 Kr.

1/2 palack
80 Kr.

Kvizda-féle köszvényfolyadék.

132

7509 | 1894. k. h.

Hirdetmény.

A városi törvényhatósági bizottság 15056/434 1886. sz. a. alkotott és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 67690/886. sz. a. kelt intézményével jóváhagyott szabályrendelet alapján felhivatik a város közönsége, hogy a kertekben különösen almafában tenyészni szokott vértetűről mutatkozásokkor azonnal jelentést tegyenek.

Egyidejűleg a vértetű (Schuron Pira lan-géra) rövid ismertetése és irtásának módja, a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi m. kir. Miniszterium 14295/III., 1893. és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 14068/885. számú intézményével leküldött utasítás alapján a következőkben közöltetik.

A vértetű könnyen észrevehető, mert hátát és testének végét fehér gyapjuszzerű pehely borítja, és a vékony faágaknak a föld felé eső részére nagyobb számban össze csoportosul, miáltal szembetűnő fehér foltot képez.

Meglepett fiatalabb csemeték, és alsó gallyak fertőtlenítésére 150 gramm zöld szappan, 200 köbcentiméter kozma szesz és 9 gram carbolsav, annyi vízben oldatik fel, hogy az egész egy liternyit tegyen ki, az egészet azután még 4 liter vízzel felhígítjuk, mely keverékkel a gallyak és csemetéknek a rovar által ellepelt részei gondosan bekenendők. Meglepett öregfák petroleummal, fiatalabb fák pedig 3 rész petroleummal és 1 rész vízből álló keverékkel jól beecsetelendők.

Miután a vértetű a gyümölcsfák gyökerin telet át, a meglepett fa körül a föld a fa felső gyökeréig felásandó oltatlan tört mésszel behintendő és földdel ismét betakarandó.

Oltó gallyaknak más község határából, vagy a nyugot-európai állomásokból való behozatala szigorúan tiltatott. Erről a közönséget azzal értesitem, hogy a mennyiben a vértetű irtása nem eszközöltetik, az hivatalból fog az illető fatulajdonos terhére teljesíteni, s azonfelül 2 frttól 50 frtig terjedhető pénzbírsággal büntettetni.

Arad, 1894. június hó 23-án.

Sarlot,
főkapitány.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé, gyermekekhez ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az ő világrészben el van torjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek, szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian, Biztos hatású és ártalmatlan szer, melyből összeállított hajfosztószer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje, Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 k

Serail-arczkenőcs, Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok eltűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrre szűpít hatásában minden más szert felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin, A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor, Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéből. Ara 1 üvegnek 8 és 12 frt.

Ménesi aszúbor, Egy 35 centil. üveg 1 frt 50

Chinabor, 2% Chinatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor, 2% Chinin- és vasoxyd tartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor, 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta, Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek, Füst és szag nélküli, vörösfekete és sárga színben. Egy kr 2 frt.

Magnesium fáklyák, 150 normal gyertyafénytel. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor, (Fekete vagy violasszínben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama, A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szer, Mindenféle meghűlésből eredt rheumás és oszidos fájalmak ellen igen hirtelen és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ara 40 kr.

Mindenen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldtnek. Uancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgálatára megbízásunk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesítetnek. 881 6-12

ENGEL D.

Budapest, IV., Gróf Károlyi-utca 28.

CZÉG-, CZIM- ÉS CZIMERFESTÉSZETI MŰTEREM,

zászló- és diszitési-czikkek gyára,

készít minden szakbeli cikket izléses és tartós kivitelben a legolcsóbb árszámitás mellett.

Czimerek, zászlók és egyéb diszitést tárgyak kölcsönbe adatnak.

Nagy raktár: Lampionok és léghajókban.

Dürr Testvérek
fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványvíz- és borkereskedése
az „arany szarvashoz“ Aradon, fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

**Mindenféle friss töltésű
ásvány- és gyógy-vizeket**

bátorkodunk a n. é. közönség b. figyelmébe jutányos árak mellett ajánlani. Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a napokban a befőzéshez igen alkalmas és ajánlatos kemény nagyszemű erdélyi piros és fehér cseresznyék megérkeznek.

Egy jó nevelésű fiu, ki egy-két polgári iskolát végzett,

TANULÓNAK

felvétetik az „Aradi nyomdatársaság“ könyvnyomdai intézetében, Fő-ut 51.

Háztető-lemez,
Gabona zsákok,
Repcze és vizmentes
ponyvák,
Gépolaj,
Gépszijjak,
Kötélárúk

6-6 372

kitűnő minőségben és legolcsóbb árban kapható

Reich B. Károlynál

Szabadságtér 1. sz.

Rizs-eladás.

Gróf Karátsonyi Jenő tulajdonát képező temes-topolyai rizstelep intézősége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Magyarországon termelt rizs, mely **kitűnő minősége** folytán több kiállításon a kül- és belföldi rizsekkel szemben versenyképessége miatt mindig a **legelső díjakkal lett kitüntetve**, ezentul **leszállított árak mellett adatik el, és pedig:**

Az I. osztályu 20 forint

A II. „ 16 forint

A III. „ 10 forintjával métermázsáját szá-

mitva, a dettai vasut-állomáshoz franco szállítva.

5 kilogrammos postacsomagokban a vételárnak előleges beküldése mellett franco postával **az I. osztályu 1 frt 50 krért, a második osztályu 1 frt 30 krért, a III. osztályu 1 forintért.** Postai utánvét mellett minden 5 klggrammos csomag 6 krajczárral drágább.

Megrendeléseket elfogad:

Gróf Karátsonyi Jenő

temes-topolyai rizstelep intézősége Temes-Topolyán

u. p. Denta, vasuti állomás Detta.

646 5-8

Az olcsóság esodája!

a hol mindent fél árban lehet venni
csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában
a színházépületben, a 18 vórtanu szobor
átellenében van. 536 8-8

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban.
Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyak-
kendők, gyermekkoscsik, utazó bőröndök,
esernyők, stb. stb.

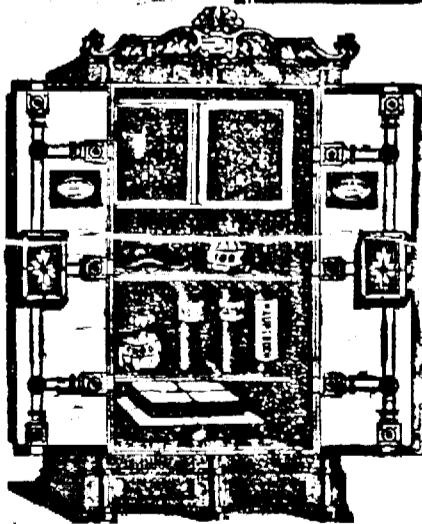
olcsóbban mint bárhol.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

SINGER L. S.

A os. kir. osztr. és a m. kir.
miniszteriumok s államvas-
utak szállítói

tűz és betörés ellen biztos
kis kézi és nagy

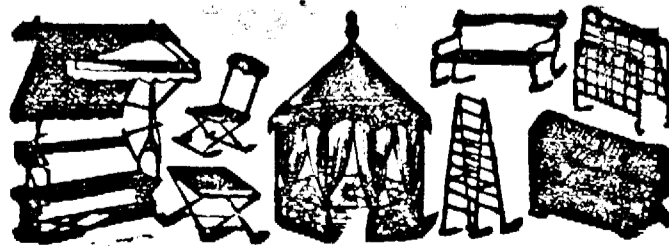
pénzszekrények

gyári raktára.

Községek számára kivételesen
25% engedmény.

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai

H O W E,

karikahajó

WHEELER & WILSON,

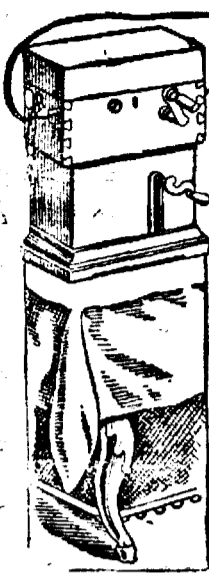
Singer és kézi varrógépek

családok, asabók és csipészek
részére.

Mindennemű varrógépek ja-
vitása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges tol-
lékek. 581

SINGER L. S.

Aki betegsége alapokától meg akar szabadulni biztos alapon, felelősség mellett:
Aki a testében létrejött kórokat nem akarja nagyon, vagy legyőzhetlenné kinőveztetni:
Aki a mai gyógytudomány sikertelen balászárol már meggyőződött:
Aki a ragadós és járványos betegségekkel magát megóvni akarja:
Aki ép utódokat és így biztos alapon családi boldogságot akar:
Aki az öngyilkosságtól és tébolyháztól meg akarja magát menteni:
Aki vagyonát és családját tönkretenni nem akarja:
Aki munkaképes akar lenni és a kinek az álta kedves

az olvassa el **Fazekas Dánielnek** „**Ki akar egészséges lenni?**” című füzetét, melyben **Londonban** és hazánkban 35 évi orvosi gyakorlata alatt szerzett tapasztalatait a szenvedő emberiség javára megírta. Egész bizalommal fordulhat hozzá bárki, aki szenved és fájdalmaitól szabadulni akar. Lakása **Budapest, felső erdősor 25. sz.**, hol vasárnap kivételével rendel délután 2-4-ig. Szegényeknek díjtalanul 6-7 óráig. A fent említett füzet ugyanott megrendelhető 1 rft c. öleges beküldése mellett. 545 5-8

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága

ezennel közzé teszi, hogy a társaság részvényeseinek f. évi február hó 25-én tartott rendes évi közgyűlésétől nyert felhatalmazás alapján az alaptőkének egy millió forintra leendő felemelése céljából 2500 darab 200 forint névértékű új részvényt bocsájt ki a következő feltételek mellett:

1. A részvények kibocsájtási árfolyama 300 forint, mely összegből 200 forint az alaptőkéhez, 100 forint pedig a kibocsájtási költségek levonása után a tartalék-alaphoz lesz csatolandó.
2. Minden egyes részvény után 300 rft folyó évi december hó 15-én intézetünk főpénztáránál **Aradon**, vagy fiókintézetünknel **Makón** egyszerre lefizetendő.
3. Azok javára, kik a befizetést előbb teljesítik, a befizetett összeg után a befizetés napjától december 15-ig 5% kamat megtérítettik.
4. Az újonnan kibocsájtott részvények csak 1895. évi január hó 1-től kezdődő időre részesülnek az alapszabályok értelmébeni osztalékban.
5. A részvényesek az új részvényekre az alapszabályok 6. §-a értelmében elővételi joggal bírnak és pedig akképen, hogy egy régi részvény után egy új részvény jár.

Felhivatnak ennél fogva mindazon t. részvényesek, kik az új részvényekre elővételi jogukat gyakorolni akarják, hogy részvényeiket

f. évi július hó 1-től kezdve f. évi augusztus hó 1-ig bezárólag az intézet pénztáránál Aradon lebélyegzés végett annál inkább is bemutatni sziveskedjenek, mivel ezen határidő letelte után a nem igényelt részvények eladatnak és az elővételi joguk későbbi gyakorlása nem érvényesíthető.

Arad, 1894. junius hó 20-án.

661 1-3

Gróf Zselénski Róbert,
intézeti elnök.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság igazgatósága:

Vásárhelyi László. Heinrich Sándor.

Szatócs-üzlet.

Csanádmegye Földeák községben évek óta fenálló, a község legelőnkebb forgalmi helyén, sarokházban levő

szatócs-üzlet

szerelevényekkel, árukészlettel együtt igen **előnyös feltételek mellett** bekövetkezett haláleset miatt **át- illetve kiadandó.**

Átvenni szándékozók kéretnek szándékukat megismerés után **folyó hó 20-ig Földeákon lakó özvegy Steigenberger Jónásné** nyilváníttani illetve az alku megkötése végett személyesen megjelenni.

Gazdáknak

és takarmány-szállítóknak

különös figyelmébe. Igen kedvező feltételek mellett kölcsönzők

vizmentes ponyvákat

kazal letakaráshoz, takarmánnyal megrakott vasuti kocsihoz, stb., a miért is ponyvák bavasárlása feleslegessé válik.

Mindenféle természetesen telített és kátrányozott ponyvákat újakat és használtakat 50%-al olcsóbban adok mint bárhol.

Z s á k o k 470 10-12

ujak és használtak, minden gazdasági terményekhez alkalmasak, **rendkívüli olcsó áron.**

Repce és behordóponyvák

3 rft 20 krtól 4 rft 20 krig és feljebb

NAGEL ADOLF

Budapest, Arany János-utca 10.

Csanádmegye alispánjától.

6419/1894.

665. 2-2.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Csanádmegye alispánja részéről a megyei árvaház bebutorozása és felszerelésére szükséges tárgyak beszerzése céljából zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik a következő cikkekre:

1. Vaságyak 966 rft — kr értékben.
2. Agyneműek 765 rft 90 kr
3. Asztalos munkák 1210 rft — kr
4. Vasáros tárgyak 166 rft — kr
5. Üveges áruk 331 rft — kr
6. Rolett függönyök 203 rft — kr
7. Férfi szabó munkák 505 rft — kr
8. Női szabó munkák 475 rft — kr
9. Fehérnemű 875 rft — kr
10. Czipész munkák 255 rft — kr
11. Rövidáru cikkek 95 rft — kr

A vállalkozók ajánlatai, akár az egészre, akár egyes részére 50 kros bélyeggel, az előirányzott összeg 50%-át tevő készpénz vagy óvadéku elfogadható értékpapirokból álló bántépénzzel ellátva folyó évi július 18-án délelőtt 10 óráig Csanádmegye alispánjához nyújtandók be. A később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A 2., 6., 7., 8., 9., 10. szám alatt cikknél a minták az ajánlathoz melléklendők.

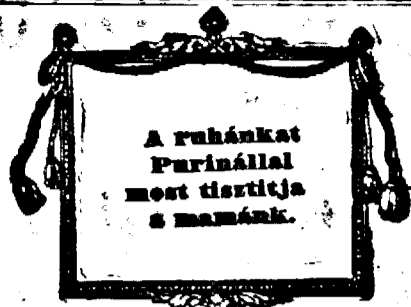
A szükségesletek részleges mennyiségét és minőségét tartalmazó költségvetés Csanádmegye iktató hivatalában a hivatalos órákban megtekinthető.

A szükséges tárgyak vállalkozó által legkésőbb folyó évi szeptember hó 1-ső napjaig Makón a megyei árvaház helyiségében lesznek átadandók.

Az alispáni hivatal fenntartja a jogot, hogy tekintet nélkül az ajánlati összegre, a megfelelő vállalkozónak ajánlatát fogadhasssa el.

Makón, 1894. július 1-én.

Meskó Sándor
alispán.

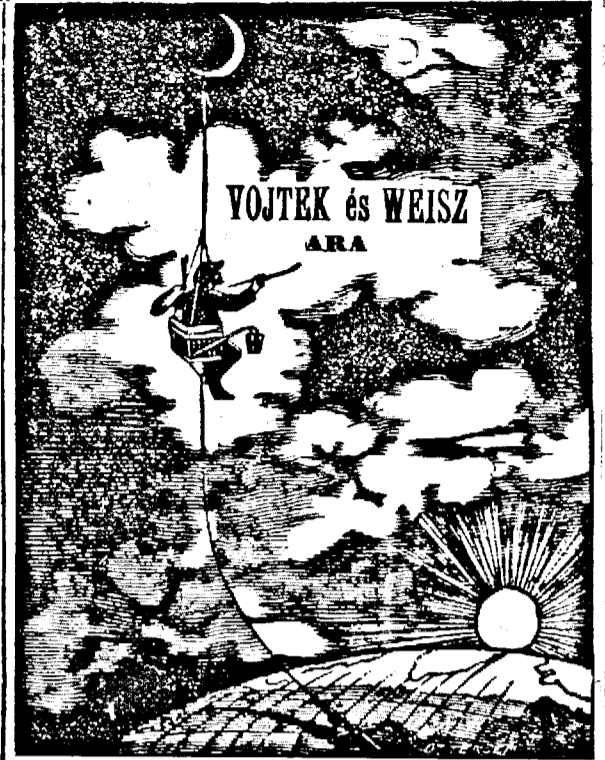
MI AZ A PURINAL?

PURINAL
 gyanis a legujabb ruhatisztító-szer,
 mely a ruhákban lévő tisztátalanságokat, a
 melyek szadság, kátrány, kocsikenőcs, zsír, fes-
 ték, olaj stb.-ből erednek,
 egyszerűen és visszazármazhatatlanul
 eltünteti, s
 egy családnál sem nélkülözhető,
 miért is az minden
 átgondoltabb üzletben és gyógyszer-
 tárbán kapható.
 Üvege 25 kr.

DALMÁCIAI ROVARPÖR
 LEGBIZ-
 TOSABB
 SZER
 MINDEN
 NEMŰ-
 ROVAROK
 ELLEN

Kapható
 15, 25, 40 és 75 krajczáros
 eredeti dobozokban.
 Ajánljuk továbbá a legerősebb
 moly elleni szereinket, n. m.:
 Kámfor, lavendula virág,
 naphtalin, naphtalinvászon,
 Patchouli levél,
 törött bors és az általánosán elősmert
molykeveréket,
 valamint
 peronospora ellen rézgáliczot
 a legolcsóbb napiár mellett.

Rakráron tartjuk a világhírű
WASMUTH-féle tyukszemgyűrűt,
 mely 3x24 óra alatt a
 a legfájdalmasabb tyukszemet is eltávolítja.
 Továbbá ajánljuk
fertőtlenítő szereink
 nagy raktárát a következőkben: Carbolsav nyers
 30, 60, és 100%, carbolsav jegeczes, carbol-
 por 10%, Creolin, Cresymész, vasgálicz a legju-
 tányosabb áron.

VOJTEK és WEISZ gyógyáru-üzlete Aradon.

Üvegezési vállalat. — Christoffe ezüst evésszközökből nagy választék.

219. Telefon. 219.
GEBHART J. és FIA
 Aradon, Andrásy-tér 16. sz.

Ajánlják legujabb formájú mindentéle

üveg, porcellán, majolica, lámpa, ezüstölt alapca, tükörüveg, képkeret stb.

disz- és használati-árukból gazdagon berendezett raktárunkat! Csak a legujabb divatu és legszolidabb kivitelű cikkek tar-
 tatanak raktáron.

Különösen figyelembe ajánlhatók: Menyasszonyi kelengyék összeállítása, melynél tökéletesebbet jutányosabb
 áron senki nyújtani nem képes. **Üveg, porcellán, majolica, angol fayence és egyéb anyagból, minden
 összeállítású és kivitelű étkező, kávé, thea, mocca, ivó, sörös, boros és cognacos készlet a leg-
 nagyobb választékban.**

Vendéglői berendezések

a legujabb minőségű üveg és porcellán neműekből, a legezélaserűbb és olcsó módon eszközölhetők. 666 1-4

Tiszta nikkell főző, használati és diszedények, a hírneves westálfiai nikkell hengerművekből.

Egyedüli raktár Aradon.

Ezen nikkell edények tiszta nikkellből készítték és nem aszerelendők össze azon minden piacon forgalomba hozott
 és csak galvanikus módon nikkelezett edényekkel, melyek alapanyaga vasból vagy egyéb fémből vannak készíttve, csak
 gyöngye, lehetséges nikkellréteggel vannak átvonva, mely néhányszori használat után lekopik.

**Aki jó minőségű és hosszú ideig használható nikkeledényt kíván, az csakis ezen gyárt-
 mányt használhatja, mely minden ártalmas mellékanyagtól mentes. A közönséget már eleve is figyelmeztetjük, hogy
 csakis oly nikkell edényt fogadjon el, melyen a gyár és védjegy látható.**

A legujabb, fizikai törvényeken alapuló szabadal. légmentes gőzüvegek

gyári áron egyedül fenti czégnél kapható! — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Christoffe és társa egyedüli képviselői. A totemi üvegyárak főraktára.

Zsofnay Vilmos pécsi majolika gyárainak képviselője.

A ZAY-UGRÓZSY ÜVEGGYÁR GYÁRI RAKTÁRA.

Helyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig a Templom-utczában fennállott

Lakatos műhelyemet

Andrássy-tér 19. szám alatti házban
(a törvényszékkel szemben) helyeztem át.

Lakatos műhelyemet most tetemesen megnagyobbítottam, tehát azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mindennemű

Lakatos munkát

a lehető leggyorsabban és olcsó áron készíthetek. Elvállalok: épületek vasalását, lépcső- és folyosó-rácsok, valamint kapudiszek és sarkertrácsok készítését csinos kivitelben. **Takarék tüzhelyek** készítését és javítását a legújabb vívmányok szerint.

A nagyérdemű közönség és a t. építőmesterek szives pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

BOJDA IMRE

mű- és épületlakatos-mester Aradon yndrássy-tér 19. szám.

Utazó és kézi kofferek.

Kilényi C. és Társa

Arad Andrássy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

nyári idényre

érkezett nagy választékú divat újdonságainkat voylok, franczia batiztok, szatinok, belalnekben, melyeket

olesóbban mint bárhol

árusítunk el. Nemkülönbén ajánljuk nagy raktárunkat a legjobb gyártmányú vásznak, obiffenek, sanavász, csinavat és asztalművekben.

Midőn az eddig irányunkban tannított b. pártfogásért köszönetet mondunk, kérjük est a jövőben is föntartani, miért is mint eddig is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa
a „kék golyó“-hoz.

Nap- és esőernyők.

Nemez és szalmakalapok.

Czerna és selyemkecsyűk harisnyák és nyakkendőök.

Neumann István

Zongora raktára

és zongora készítő műhelye Aradon, Bathányi-utca 33-ik szám alatt.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, miszerint a nálam nagy választékban kaphatók a legújabb és legjobb szerkezettű

új és átjátszott zongorák

előnyös árak mellett, melyek saját felügyeletem alatt készítettnek, a vételári összeg megegyezés szerint

részletfizetéssel

heti, havi vagy negyed évenként is eszközölhető.

Ugy helyben, mint vidéken **zongora javításokat, hangolásokat** mérsékelt árban eszközölök, **ócska zongorák** általam becsereztetnek.

Tisztelettel

Neumann István,
zongora-készítő és hangoló.

660

99109 | 1894.

Hirdetés.

A n. m. m. kir. belügyminister urnak 39215/94. p. a. kelt körrendelete nyomán ezenel közhírré tétetik, hogy addig is, mig az ásványolajok szállítása és tartása megfelelő újabb körrendelettel rendeztetnék, az e tárgyban 1870. évi 2970. sz. a. kiadott belügyminist. körrendelet 9. §-a ideiglenesen ezennel következőkép módosittatik.

Oly minőségű kőolaj, mely legalább is 21 C° lobbanási ponttal bir, világítási célokra megszorítás nélkül forgalomba hozható, oly minőségű kőolaj pedig, mely 21 C° foknál alacsonyabb hőfoknál lobban, forgalomba csak úgy hozható, ha az edény külsőleg szembetűnő helyen jól látható és világosan olvasható letörülhetlen betűkkel: „tűzveszélyes“ jelzéssel van ellátva.

Azon kereskedők, kik ily kőolajat a közönség részére kicsinyben árusítanak, a közvetlen eladásra készletben tartott ily petroleumot csakis oly tartályokból szolgálhatnak ki, a mely tartályok a fenti módozat szerint „ezen petroleum tűzveszélyes“ jelzővel vannak ellátva. Ugyanezen jelzéssel látandók el azon kis tartályok is, a melyekben a kereskedők a vevőnek házához szokták a petroleumot szállítani; ha pedig ily petroleum a vevő által hozott edénybe méretik, köteles a kereskedő az edényre minden egyes esetben az említett hasonló felhívással ellátott vignettát ragasztani.

Megjegyzendő, hogy a 21 C° fok minimumnak meg nem felelő petroleumnak forgalomba hozásánál az idézett rendelet 10. §-ában foglalt óvzabályok szigoruan betartandók.

Arad, 1894. június hó 14.

A városi tanács.

87 | 894. k. h.

Hirdetmény.

A cs. és kir. katonai élelmezési raktár kezelőinek megkeresése alapján értesitem a vállalkozókat, mezőgazdasáttal foglalkozó birtokosokat, bérloket gazdasági szövetkezeteket, hogy a hadsereg részére elvállalt természetmennyek szállítása körül az illető szállítók és vállalkozók a következő kedvezményekben részesülnek:

1. Mindazon községek, termelők, mezőgazdasági szövetkezetek, kik a saját természetmennyekét szállítják, illetve a kik a saját erőlkkel termelt cikkek szállítására vállalkoznak, biztosítékot, vagy bánompenzt letenni nem tartoznak.

2. A községek, termelőknek és gazdasági szövetkezeteknek, tekintettel a szállítmány minőségére és árára, mindenkor előny adatik.

3. Az eladásnál, a beszerzendő áru egy részének szállítására is tehető ajánlatok egész 100 métermázsáig.

4. Minden termelőnek, mezőgazdálkodónak szabadságában áll a szállításra vonatkozó felhívás közzétételétől előtt ajánlatot tenni a hadtestparancsnoksághoz, ahonnan azok a hadtestparancsnokságnak külön véleményével a közös hadügyminiszteriumhoz felterjesztetnek.

5. Mindazon termelők, kik megbízhatóságuknál fogva ismertek, jogosultak a takarmányok szállításánál egész 15 lóra való anyagnak beszerzéséig az illető katonai csapattal általánosságban szerződni s annak szállítását vállalni.

6. A takarmányneműek szállításánál a kikötött határidők, a mennyiben azt egyes hely érdekei úgy kívánják és a mennyiben az által sem a kincstár érdeke, sem pedig az áru értéke nem szenved, esetleg meghosszabbíthatók.

A netáni differenciák kiegyenlítése céljából, melyek a szállító és megrendelő között felmerülnek, választott bíróság alakíttatik. Az ily választott bíróság 4 tagból áll, fele részben a vállalkozó, fele részben a katonai kincstár részéről.

Végül értesitem az érdekelteket, hogy mindazon felvilágosításokat, melyek a szállításra vállalkozásra vonatkoznak, a cs. és kir. katonai élelmezési raktár kezelője megadja.

Arad, 1894. június 21-én.

Sariot,
főkapitány.

KLAPOK ALAJOS

Arad legnagyobb, leglátogatottabb és legkényelmesebben berendezett

fényképezési műterme

Templom-utca (Minorita-palota)

Ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe műtermében legujabban készülő Saison fényképeit, felelősség mellett minden nagyságu Portrait visittől egész életnagyságig Albumin vagy az állandóságáról és szépségéről közkezdveltségnek örvendő Platin papírosra

Párisi művészek által készülő

olaj és Chromo-festményeit.

Ujabb berendezését gyermek-fölvételekhez melynek segítségével egyhuszad másodperc alatt történik a fényképezés.

Továbbá, minden a fényképezéshez tartozó munkák elvállalását. Szobák, festmények és tájak fényképezését stb. 591.

Kérem üzletemet, mely a Minorita-palota udvarában van, más üzlettel össze nem téveszteni. Miért is kérem a czímet figyelembe venni.

Uj rézműves-üzlet Aradon

Kölcsey-utca 6-7.

Van szerencsénk tisztelt rendelőkink és a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy évek óta fennálló gépgyár-, vas- és ércz-öntödénket egy ujonnan berendezett

rézműves műhelylyel

megnagyobbítottuk.

Ajánlkozunk minden e szakmába vágó munkák teljesítésére; folyton készletben tartunk: pálinka-főző, mosó- és takaréktűzhely-üstöket, vörösréz csöveket, kávéház és vendéglők részére szükséges vörösréz edényeket.

Javításokat, rézedény önozást (ozinézést) elfogadunk és jutányos árak mellett teljesítünk. 667 1-2

Tisztelettel:

SOLYMOS TESTVÉREK

gépgyár, rézműves-műhely, vas- és érczöntöde Aradon.

RETOUCHE gyorsfestő szakálra.

Ezen új, kitűnő készítmény által képesítve vagyunk az egészségre minden legkisebb hátrány nélkül minden bőrpiszkitás mellőzésével, pillanatnyi rövid idő alatt a szakált állandóan szőke, világos barna, sötét barna vagy fekete fértébe festhetni.

Festett hajminták a raktárban megtekintés végett ki vannak téve.

Kapható dobozokban 2 frtjával.

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában.

RING LAJOS

„Angyalhoz” czimzett gyógyszertárban Aradon, Asztalos Sándor utca 1. sz.

Megrendeléseknél kérjük a kívánt színt megjelölni, a hajfestésben gyakorolt fodorást ajánlhatunk. 142 12-13

Van szerencsém az Arad és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy helyben

Andrássy-tér 19. szám alatt

polgári temetés rendező intézetet

létesítettem,

amelyet, költségeket nem kimélve, a mostani korhoz képest olyképen szereltem fel, hogy a legfokozottabb igényeknek is megfelelhessenek és bármely nagyvárosi versenyre is induljak. Pomba- és dísz üvegkocsijaim, továbbá kocsioroszlók és szalagvivő kocsijaim stb. szintén a legnagyobb díszszel vannak kiállítva.

A főszólyt arra fektetem, hogy mindenki mérsékelt díjak mellett drága halottait a megfelelő pompával eltemethesse, ezzel egy régen érzett hiányt vélek pótolni.

Főtörökvésem továbbá, hogy pontos és lelkiismeretes eljárás mellett megbízóimat költségtől megkíméljem és eddig is irántam tanusított bizalmat továbbra is kiérdemeljem.

Temetés rendezések a legegyszerűbbtől a legfényesebbig.

593 3-3

Teljes tisztelettel

Sürgönyösim:
Kézsmárky.

Ifj. Kézsmárky Istvánné.

Saját zenekarral rendelkezem.

Kitűnő, jó minőségű
román és műportland
CZEMENTET
szállít jótállás mellett
az aradi és csanádi egyesült vasutak cement-
és agyagáru-gyára.

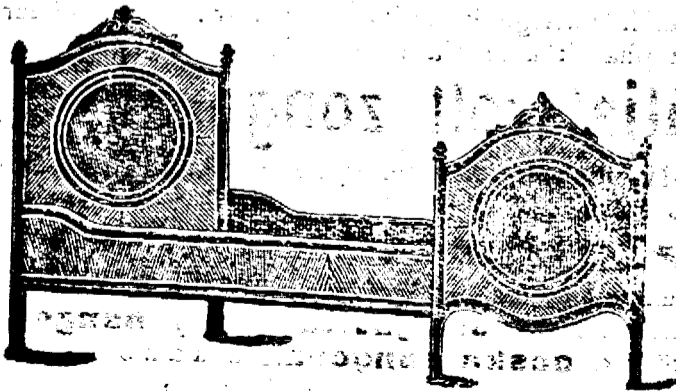
EGYEDÜLI VASBUTORGYÁR ARADON.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves figyelmét azon körülményre felhívni, hogy Aradon, Háltér 5. sz. a. vasbutor-gyárt létesítettem, és abban mindennemű vasbutor, u. m. ágy, asztal, szék, mozdító-szék-
rény, stb. a legizlésesebb kiállításban, gyönyörű beégetett festményekkel jutányos áron, tetzés szerinti méretben készülnék.

A tavaszi évad beálltával a t. vendéglősök és kávéház tulajdonosoknak legjobban ajánlom az általam forgalomba hozott csinos és tetszetős

nyári lugasaimat,

melyek bármily nagyoban és tetzés szerinti rajz után készíttetnek. Nyári kerti helyiségeknek pedig összehajtható

vas-székeket.

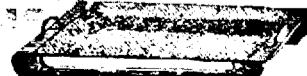
Minden meglévő vasbutorit javítok és ujja festek a csakis nálam lévő szíri és égető készülőkkel.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Fleischer Adolf,
592. Arad, Háltér 5. sz.

Sodrony-ágybetétek minden

nagyságban és mérték szerint.